49րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1561 Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՅՈՒԼԻՍ 25 – 7 ՕԳՈՍՏՈՍ 1906 16 ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԱԽԸՐ 1324 – 25 ԹԷՄՈՒԶ 1322

Journal Armenien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի Ճամբան, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւնները ետ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افكار
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته‌در
صاحب امتیازی : اوهانس قیه
اداره‌خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՆԽԻԿ	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղշ.	50 ղշ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 Ֆր.	18 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ» ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ 10 ՓԱՐԱ

ԹԱՐԹԻՒՖԵՆԸ

Թարթիւֆնե՛ր... չեմ կրնար ինքզինքս զսպել այս բացագանչութիւնը արձակելէ, երբ հանդիսատես կ'ըլլամ ամէն անգամ, ծաղրելի այն տեսակ արարքներու, որոնց վրայ խնդալով պիտի գոհանայինք, եթէ սակայն միեւնոյն ժամանակ անոնք խղճահարութեան ու արգահատանքի պատճառներ չի ներշնչէին մեզ։

Ամէնքդ ալ կարդացիք, այս էջերուն մէջ, Ուր, օր հրատարակուած այն սրտաճմլիկ աղաղակը՝ որ կը բարձրանար ժառանգաւորաց սրտէ մը՝ բողոքի խոնարհ, այլ կորովի ձայն մը ըլլալով գործուած այնպիսի անիրաւութեան մը հանդէպ, որուն խղճի և բանականութեան տէր ոչ մէկ անհատ պիտի ուզէր լուռ հանդիսատեսը ըլլալ։ Խնդիրը կը կայանայ Օրթագիւղի Հայ-Հռոմէական Լուսաւորչական վարժարանի մէկ աշակերտին՝ այլ ուշիմ աշակերտին վրայ, որ հակառակ «իր անբասիր վարքին ու բարքին» և իրեն աւանդուած ուսման բոլոր ճիւղերուն մէջ ունեցած յաջողութեան՝ «փարանոց մրցանակով մը իսկ չէ վարձատրուիր»։ Անշուշտ անոր համար որ վարժարանին յարգելի պաշտօնէութիւնը իրենց սարքած հանդէսին մէջ իրապէս յաջող ու քաջալերութեան արժանի աշակերտները առանց ո և է նկատումի ու խտրականութեան վարձատրելէ աւելի, տարբեր հայեցակէտներ, և ո՞վ գիտէ, Թերեւս այլազան պատճառներ ունէր նախապատուութիւնները չոյելու աւելի ունեւորներու, յատկացնելով անոնց զաւակներուն այն քաջալերական հանդիսաւոր նուէրները՝ որոնք դպրոցական տղու մը՝ մանաւանդ աղքատիկ տղուն՝ անմեղ փառասիրութիւնը ու փառաւորութիւնն է միանգամայն։ Մենք չենք ուզեր պրպտել այն ներքին պատճառները որոնք թելադրած են այդ գերյարգելի հայրերը անկշռել ու անպէտ իրի մը պէս արհամարհանօք մէկդի նետել աղքատիկ աշակերտ մը, իրենց կրթական հանդէսին մէջ սարքելիք բոլոր ներկայացումներուն գործիքը ընելէ վերջ սակայն։ Անշուշտ Լուսաւորչեան վարժարանի վարիչները այս արարքին մասին կանխաւ իրենց խիղճը հանդարտեցուցած էին։ Հետեւաբար մեզ անկ չէ համար պահանջել իրենցմէ թէ ինչո՞ւ փութկոտ ու երբեմն ալ չափազանց համոզակատար վերաբերումներ ունին հանդէպ այն տեսակ անձանց՝ որոնց բովանդակ արժանիքը կը կայանայ քանի մը հազար փալփլուն ոսկիներ ունենալուն մէջ, — չէ՞ մի որ ամէն ժամանակ, գործնական մարդերու համար, ոսկը բանալին աւելի նախամեծար է։

Եւ արդէն այս նախապատուութիւնը չէ՞ պատճառ որ յիշեալ դէպքին նըման դէպքեր յաճախադէպ են մեր վարժարաններուն մէջ, որուն զոհերը լուռ համբերատարութեամբ ու աղէխարշ համակերպութեամբ մը կը տանին իրենց հոգին ու սիրտը միանգամայն ճնշող այս համր նախատինքներուն։

Երբ կրթական հանդէսներու մէջ, ծիծաղելի միմոսականութեամբ՝ պոռոտախօս տեղեկագիրներով, ուռուցիկ ու սնամէջ յայտարարութիւններ կ'ըլլան բեմերու վրայէն «միտք ու հոգի կրթելու, նկարագիրներ ազնուացնելու» արդիւօք այսպէ՞ս կը գործադրուին ամէն հրապարակային ճամարտակութիւններ, որոնց ալ ականջներնիս վարժուեցան, գանելու աստիճան։ Գիտեմ թէ մեր դպրոցական հանդէսները ղուտ զաւեշտներ են, գիտեմ թէ նոյն օրուան բոլոր կարգադրութիւնները խաբելու ու հաւնելու համար՝ ստորին տեսակէ մնգոյր ու չպարներ են լոկ, բայց գէթ չէինք կրնար սպասել որ խտրականութեան ոգին այս աստիճան մերկապարանոց յանդգնութեամբ մը գործէր։ Գոնէ քիչ մը խիղճ ունենանք, եթէ մեր բոլոր պակասութիւնները, ապիկարութիւնները խոստովանելու չափ կորով ու քաջասրտութիւն չունինք։

Եթէ իրաւ է որ բոլոր ազնիւ զգացումները, հոգիի ու մտքի բարձրութիւնը, սրտի ազնուութիւնը վարժարանէն է որ պիտի սպասենք, համեմատութեան ի՞նչ տեսակ եզերքներ փնտռել պէտք ենք fառօգուած ու գործադրուած սկզբունքներուն միջեւ։ Ի՞նչ կրնանք սպասել, ապագային համար, աշակերտէ մը որուն երեսին կոչտօրէն կը տրուի, իր խելահասութեան առաջին ժամանակաշրջանին իսկ, իրեն ժառանգաւորաց մը ըլլալը։ Ասով իր մէջ կ'արթնցնենք նախանձի զգացումներ, որոնք գուցէ ապագային ծանր կշռեն որչափ իր, նոյնչափ ալ իր պատկանած համայնքին վրայ, որովհետեւ վերջապէս, բարոյական տոկուն ու կորովի նկարագիր ունեցող անհատներէ զրկուիլն ալ դժբաղդութիւն մըն է առհասարակ բովանդակ մարդկութեան համար ընդհանրապէս։ Եւ կրթական գործունէութեան այսօրինակ ըմբռնումը չատ իսկ է վատթարացնելու, այլասերելու մեր դպրոցական նորահաս սերունդը, ուսկից, խելքերնուս փչած ժամանակ, կը պոռանք թէ կը սպասենք մեր բարոյական մակարդակին բարձրացումը։ Կրցողը թող մեկնէ այս հակասութիւնը, որ եթէ ամօթալի չըլլար՝ արգահատելի պիտի ըլլար։ Սին ցուցամոլութիւնը, երեւնալու տենչը սակայն մեր մէջ բոյն դրած է՝ անշուշտ նմանողաբար. ասիկայ ցեղային դարաւոր հիւանդութիւն մըն է մեր մէջ՝ որ ջղայնութեան մը հանգամանքը առած է ա՛լ։ Քրոնիկ հիւանդութիւն մը, զոր բուժելու համար ուժգին ու սարսեցուցիչ դարմանամիջոցներու պէտք ունինք։

Օրթագիւղի պարագան իր տեսակին մէջ միակը չէ՛, ապա թէ ոչ չէր արժեր անդրադառնալ։ Ինչպէս ըսի, անհարկի խնկարկութիւնը, քծինքը, չողոմարարութիւնը այն տեսակ դրամագլուխներ են մեզ համար որ՝ զայն իր արդի բարգաւաճ վիճակին հասցնելու համար մերինին պէս գործնական հանճար մը պէտք էր։ Եւ կրնամ ապահովել որ մենք այդ ճիւղերուն մէջ չատ առաջ գացած ենք, չափազա՛նց առաջ։

Բայց ամէն բան ալ չափ մը ունի, նոյն իսկ իր եսը, անձը ու անհատականութիւնը մոռնալու չափ ստորնանալն ալ։ Եւ բարոյական մարդուն ըմբռնումը գանելով ու պժգանքով միայն կը նայի այն տեսակ տգեղ արարքներու՝ որոնց միակ չարժառիթը թաքուն մտածումներ, կարգադրելի վանազան հաշիւներ են՝ որոնք անողոք Մոլոքի մը պէս ընծայաբերութիւն մը կը պահանջեն և զոր պէտք է գոհացնել, հոգ չէ սակայն թէ զոհաբերուածը դպրոցական սերունդ մը բարոյապէս ոչնչացնելու վտանգը պարունակէ իր մէջ։

Ե. ՍՈՒՋԻԿԵԱՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱԼԱՆ

Սիլինտր գլխարկ մը, կուրծքի ձեռնոցներ, ոսկի ակնոց մը՝ որուն ոսկի բարակ թելը ականջին վրայէն անցնելով ու ոսկեգոյն պեխերուն ծայրին հպանցելով կ'երթար կցուիլ պուտոնիէրին ծակին ուր ծաղիկ մը կ'ըլլար չատ անգամ անցուած. սեւ րէտինկօթ մը որ գրկած էր միշտ իր ձեւաւոր մարմինը, Ֆանթեզի-ժիլէ մը, որուն տակէն կ'երեւէր գոլալը փայլուն չապիկին ձիւնաճերմակ սպիտակութիւնը, բարձր աբառդիմանց օձիք մը՝ որուն մէջ բարձրաբերձ տընկուած կը կենար անոր հպարտ գեղեցիկ գլուխը, բացակայոյս երազկոտ աչուըները, որոնք մարմրող ակնարկներ կ'ուղղէին ակնոցին ետեւէն. վայելուչ փողկապ մը՝ որուն վրայ կը փայլէր պսպղուն ասեղ մը, և բոլոր ասոնց աւելցուցէ՛ք քաղցրութեան գեղեցիկ տարիներ, — ահա՛ այսպէս ներկայացաւ մեզի Յովհ. Ալան՝ Եւրոպայէն վերջին վերադարձին։

Անոյշ և ղուարթ խօսակցութիւն մը ունէր, Մխիթարեան հայերէն մը որուն գրաբարը կը խօսէր՝ Մարսիլիացիի մը կոտրած արտասանութեամբը, Ֆրանսերէն մը զոր կը խօսէր մայրենի լեզուին նման և գերմաներէն մը զոր կը խօսէր նոյնչափ կարողութեամբ և որով հմայած էր Պէրլինեան գեղուհիները։

Աղուոր երիտասարդ մըն էր, վայելուչ, բարեձեւ և սիրուն, որ գիտէր հմայել իր ունկնդիրները ժամերով աշխարհիկ սալոններու մէջ, ուր ամէն տեսակ գրական, աշխարհիկ կամ հասարակական զողտրիկ ասուլիսներ ընելու գաղտնիքը գիտէր։

Հայ-Հռոմէական հասարակութեան միակ նոր հրապարակագիրը եղաւ ատեն մը, և կը սիրէր իրեններ ուղղել և անոնց ներշնչել հայերէն լեզուի սէրը, կ'զգալէր Հայ կաթոլիկ եկեղեցիին ծէսերով և անոր թերինները մատնանիշ կ'ընէր. — Ահա՛ թէ ինչո՛ւ չատ մը վարդապետներ չէին սիրեր զինքը... ատեն, որովհետեւ երես երեսի չէին կրնար զրուցել այս բաները անոր, ինչու որ անիկա պատրաստ էր միշտ իր վառվռուն գրչովը հրապարակ նետուիլ՝ իր սիրտէն բղխածը ընթերցողներուն յանձնելու համար։ Ծնունդով կաթոլիկ, բայց սրտով, հոգիով և մտքով Հայ եկեղեցիին ծէսերը, արարողութիւնները, բարեձեւութիւնները կը սիրէր ջատագովել ամէնէն աւելի։

Ու երբ իր անկեղծ զգացումներուն թարգման՝ Մանզումէին էջերը գտաւ Ալան իր առջին բացուած, ուր նետուեցաւ եռանդով, և Մանզումէ գիտցաւ իր վառվռուն աշխատակիցին մէջ գնահատել անոր տաղանդը և միտքի կարողութիւնը։ Անկէ ետքը Մանզումէի սիրելի աշխատակիցն էր ան և այս ժողովրդական թերթին մէջ Ալան ալ ճանչցաւ վերջապէս գերագոյն ժողովրդականութիւնը, որ «ժողովուրդին զաւակը» կ'ընէ գրող մը և որ գրողի մեծագոյն գոհունակութիւնն է։ Ալան կրցաւ այս սիւնակներուն մէջ ճակատաբաց յայտնել իր կարծիքները եկեղեցական արարողութիւններու, ծէսերու և կրօնական խնդիրներու մասին, ուր մեծ մասնագիտութեան մը տէր էր։ Իր յօդուածները կարող էին հետաքրքրել, չահագրգռել և նոյն իսկ երբեմն զայրացնել վարդապետներու աշխարհը և չատ անգամ անաթեմները չէին պակսեր անոր հասցէին տեղալէ, բայց անիկա օրինակելի հեզութեամբ կը տանէր այս ամէնը և կը չարունակէր ըսելիքները ըսել։

Կարելի չէր տեսնել Ալանը և չհամակրիլ անոր։ Բացի ընդարձակ ուսումը՝ աշխարհիկ երիտասարդ մըն էր ան, սալոնի մարդ մը, ինչ որ հազուագիւտ է մեր գրողներուն մէջ, և նոյն իսկ երբ սխալ բան մը ըսելու ըլլար՝ դարձեալ գիտէր այդ սխալը նետել տալ իրեն։

Պզտիկուց՝ վարդապետ ու եպիսկոպոս ըլլալու նպատակով գացած էր Վիեննայի ու Վենետիկի վանքերը, ուր մնացած էր մինչեւ երիտասարդութիւն, սակէ հոն ցատկելով, անանկ որ չատ քիչ ատեն մնացած էր ալ իր ուխտը ընելու։

Սակայն, ճիշդ այն ատեն միտքն էր ինկած թէ՝ ինք վարդապետ ըլլալու կոչումն ունի, ո՛չ տաղանդը և ո՛չ կարողութիւնը, քանի որ քիչ մը չատ մեղաւոր հետաքրքրութեամբ կը նայէր այն գեղանի կիներուն որոնք կիրակի ու տօնի օրեր կ'այցելէին վանքին մատուռը։

Ու օրին մէկը առաւ քալեց վանքէն, դէպի ծննդավայրը, դէպ ի Պոլիս, դէպի Բերա, ուր քահանայութիւնը բարձի տակ դրաւ և ուր քիչ ատենէն գեղեցիկ դիրք մը չինեց իրեն համար. Պարտուց Վարչութեան մէջ, ուր իր կարողութիւնները մեծապէս կը գնահատուէին։

Միւս կողմէ՝ ինքզինք նետեց լրագրութեան մէջ՝ ուր բուռն պայքարներ մղեց եկեղեցական, հասարակային կրօնական ու ծիսական խնդիրներու չուրջը, առանց երբեք ձանձրանալու և միշտ գրիչը թաթխուած մելանին մէջ։

Հայ-Հռոմէական հասարակութեան մէջ «ձայն» մըն էր ան — ինչպէս կ'ըսեն, — և Ազարեան Պատրիարք զինքը մեծապէս կը գնահատէր թէ՛ նիւթապէս և թէ բարոյապէս։

Յետոյ, տարիներ վերջը, դարձեալ Եւրոպա ճամբորդութիւն մը ըրաւ, որու միջոցին պտտեցաւ Բարիզ, Վիեննա, Պերլին, Վենետիկ ևայլն, ճամբորդութիւն մը ուրկէ վերադարձաւ չափազանց յոգնած։ Սակայն Յովհաննէս Ալան չէր կրնար ապրիլ Պոլիսէն ու Բերայէն հեռու, և Վօսփորի ափունքը տեսնելու ջերմ փափաքը պատեց զինքը, և Բերայի կեանքը վայելելու և Բերայի օդը չնչելու բաղձանքը չափազանց ուժով ազդեց իրեն։ Ու առտու մը տեսանք Յովհաննէս Ալանը մեր խմբագրատան սեմին վրայ։

Կ'երեւի թէ հոս հիւընդնալ և հո՛ս մեռնելու համար եկած էր Ալան։ Իրօ՛ք ալ չատ չանցած՝ ըսին թէ Յովհաննէս Ալան հիւընդցեր է, զինքը հիւանդանոց փոխադրեր են, պաշտօնէն հանուեր է՝ իր յուսահատական վիճակին պատճառաւ։ Ու այսօր պաղ ու սարսռազդեցիկ մահազդը կուգայ մեզի իմացնել թէ Յովհաննէս Ալան մեռեր է։ Իր մահը ճշմարիտ ցաւ մը կը պատճառէ իր համակիրներուն և զինքը ճանչցողներուն։

Հայ-Հռոմէական
ԹՂԹԱԿԻՑ

ԳԻՏԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆԸ

Պրաուն-Սէքարի հռչակաւոր գիւտէն ի վեր, ամէն տեսակ դեղեր կը պատրաստուին կենդանիներէն։ Դժուարամարսութիւնը կը բուժեն խոզի ստամոքսային հիւթով, դալուկը (սարըլըգ) ոչխարի հում լեարդի խիւսով, ջրախտը՝ եզան ողնածուծին մզուածով, ալպիւմինիւրին՝ խոզի երիկամունքին միջոցաւ։

Այս արտառոց դեղերը յաճախ լաւ արդիւնքներ կուտան սա պատճառաւ որ առողջ անասունի մը հիւսուածքները այնպիսի նիւթեր կը պարունակեն՝ որոնցմէ կրնան օգտուիլ մարդոց հիւանդ գործարանները։ Բայց ի՞նչ հարկ այդ դեղերուն դիմել, աւելի լաւ չըլլա՞ր մարդու մը հիւանդ գործարանին տեղ դնել անասունի մը առողջ գործարանը։

Պարզ ենթադրութիւն կամ տեսութիւն մը չէ գործարաններու տեղափոխութիւնը։ Ամերիկացի Տօքթ. Քարէլի հետաքրքրաչարժ փորձերէն յետոյ, խնդիրը լուրջ կերպով կը ներկայանայ։

Տօքթ. Քարէլ չուն մը կ'առնէ և քնացնելէ յետոյ փորը կը ճեղքէ ու դուրս կը հանէ երկու երիկամունքը՝ իրենց անօթներով ու ջիղերով։ Նոյն գործողութիւնը կը կատարէ նաեւ ուրիշ չունի մը վրայ և առաջինի չան երիկամունքը կը դնէ վերջինին փորին մէջ։ Տեղափոխուած երիկամունքը կը զետեղէ, ողնայարին իւրաքանչիւր կողմը. բնականաբար պէտք է հոգ տանիլ որ արեան խողովակները ծայր ծայրի գան՝ որպէսզի արիւնը կարենայ չրջան ընել տեղափոխուած երիկամունքներուն մէջ։ Յետոյ երբ ամէն ինչ տեղաւորուած է ու արիւնը պէտք եղածին պէս կը չրջաբերի տեղափոխուած երիկամունքներուն մէջ, կը գոցեն կենդանիին փորը, վիրակապ մը կը դնեն անոր վրայ և իր վանդակին մէջ կը փակեն չունը։

Այս գործողութեան ենթակայ եղող չուները չեն նշմարեր իսկ թէ ուրիշ չան մը երիկամունքը կը կրեն։ Քառասունըութ ժամ յետոյ իրենց առողջական վիճակը կը ստանան, առաջուան պէս կ'ուտեն, կը խմեն, կը խաղան ու կը գգուըտին իրենց դրացիներուն հետ։ Օտարոտի երիկամունքները չատ լաւ կը գործեն, և իրենց արտաթորած հեղուկը ո՛չ չաքար և ո՛չ ալ բնասպիտ կը պարունակէ։

Պ. Քարէլ ո՛չ միայն երիկամունքները կը տեղափոխէ, այլեւ ստամոքսը, ձուարանները, փայծաղը, փամփուշտը։ Արդիւնքը միշտ նպաստաւոր եղած է։ Ուրիշ չան մը ստամոքսը կրող չուն մը լաւ կը մարսէ, կը գիրնայ և նախկին վիճակը կը չարունակէ, իբր թէ իր ստամոքսին տէրը ըլլար միշտ։

Աւասիկ այն հետաքրքրաչարժ արդիւնքները զորս ձեռք բերած է Պ. Քարէլ։ Բայց կարելի է աւելի առաջ երթալ։ Չուն մը պիտի կրնայ ապրիլ կատուի մը և հորթի մը երիկամունքներով։ Փոխադարձաբար, կատու մը պիտի կրնա՞յ չան մը երիկամունքով մարսել և իւրացնել մսուտները։

Բնականաբար այս հարցումները ինքնին կը ներկայանան ամերիկացի բժիշկին չահեկան փորձերէն յետոյ, Պ. Քարէլ կը յուսայ գոհացուցիչ արդիւնք մը ձեռք բերել այդ մասին։ Եթէ երբեք իրագործելի այդ բանը՝ նոր թուական մը պիտի բացուի վիրաբուժութեան առջեւ։

Օրինակի համար, երիկամատապի և

ՋՈՒԱՐՃԱԼԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ

ՀՈՎԱՆՈՑԻ ՄԸ ՍԻՐՈՅՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԺԸ.

Այսպէս մինչեւ իրիկուն աշխատելով յաջողեցան բաւական կոկիկ և նաւարկութեան յարմար լաստ մը չինել, չատ մը փայտի կտորուանքը ոզորներով և բաղեղի ոստերով կապեցին և թեւճակները ու կայմն ալ պատրաստելէ յետոյ, Սըր Տավիտ Բուրնէմըթ,

— Գիշեր ատեն չէք կրնար ճամբայ ելլել, այնպէս չէ՞, հարցուց, պէտք է լուսնալուն սպասել։

— Ո՛չ, հիմակ նոյն իսկ ճամբայ ելլելու եմ ըսաւ ֆրանսացին անվեհեր չեչտով մը, մութը աւելի աղէկ գործ կուգայ, ամէն պարագայի մէջ պէտք եղած զգուշութիւնը ձեռքէ ձգելու չէ, մութին մէջ ո՛չ ոք պիտի կրնայ մեզի նշմարել. եթէ դիմացի եզերքէն մեզի տեսնող ըլլայ, բանտերնիս բուրդ է։ Շատ հաւանական է որ երէկ գիշերուան մեզի հետապնդող բնիկները դիմացի եզերքը անցած ըլլան, դուք այս գիշեր սա պաօպապ ծառին խոռոչին մէջ կը պառկիք, ասկէ անդին ուրիշ միջոց չկայ, որովհետեւ կարելի չէ կրակ վառել։ Հիմակ Օր. Էլէնի քիչ մըն ալ սօլֆաջօ պիտի խմցնեմ. և կը յուսամ որ մինչեւ վաղը առտու գեղանի աղջիկը բոլորովին կ'աղաքինի։

Այս գիշեր բաւական աղէկ անցուց, սա՛ ալ չմոռնամ ըսելու որ պէտք է մինչեւ լոյս աչալուրջ հսկողութիւն ընել։

— Ո՛հ, չատ լաւ, հրամաններդ մի առ մի պիտի կատարենք, անհոգ եղիք սիրելի Բօլս։

— Վերադարձս սուլելով կ'իմացնեմ ձեզի, ըսաւ Բօլ, երբ սուլելու ձայն մը լսէք բնաւ մի՛ ահաբեկիք, բնիկները առանկ սովորութիւն մը չունին։

— Ճամբորդութիւննիդ երկար պիտի տեւէ՞ արդեօք, հարցուց Սըր Ճէյմս Կուպի։

— Չեմ գիտեր, պատասխանեց Բօլ Տէրվէլ, թերեւս մինչեւ վաղն առաւօտ վերադառնամ, տեսէք, հոսանքը սաստիկ է։

— Եթէ գիշեր ատեն վերադառնաք, պիտի կարենա՞ք այս տեղը գտնել։

— Անշուշտ... պատասխանեց Բօլ, որովհետեւ իմ սիրական փիլօթս հոս ձեր քով պիտի թողում, անիկա անպատճառ իմ վերադարձս պիտի զգայ։

— Մինա՞կ պիտի երթաք, հարցուց Սըր Ճէյմս Կուպի, ինչո՞ւ համար չէք ուզեր որ մեր մէջէն մէկը ձեզի ընկերանայ։

— Ամէն պարագայի մէջ, պէտք է որ դուք ամէնքնիդ ալ հոս սպասէք, ըսաւ Բօլ, ես մինակս պիտի երթամ։

— Ո՛չ, ես կը փափաքիմ անպատճառ ձեզի ընկերանալու, ինչ կ'ըլլայ։

Մինչ Սըր Ճէյմս Կուպի կը խօսէր, Միս Էլէն պատգարակին մէջէն, հեկեկուն և նուաղկոտ ձայնով մը,

— Ո՛չ, դուք չպիտի երթաք, մրմնջեց։

Այս խօսքը խեղճ Սըր Ճէյմս Կուպին սարսռացուց, սակայն... ուշադիր դիտող մը պիտի նշմարէր որ Սըր Ղրիգորի Շօրթ ալ միեւնոյն թափով կը սարսռար։

Այս պահուս Մր. Վիլֆրիտ խօսք առնելով,

— Ես ձեզի հետ կուգամ, սիրելի Բօլ, ըսաւ։

— Վա՛յ... դո՞ւք... իրա՞ւ կ'ըսէք։

— Անշուշտ, պատասխանեց ծերունի նօտարը, իրաւ որ կը փափաքիմ ձեզի հետ ընկերանալու։

— Նայեցէք, որչափ ապշութիւն էր ըրածս, մինչդեռ ես ձեր...

— Ո՛հ, ես ալ սխալած ըլլալուս համար Մր. Վիլֆրիտէ ներողութիւն կը խնդրեմ, ըսաւ Սըր Ղրիգորի Շօրթ։

— Ի՞նչ մեղքս պահեմ, ձեզի ընկերանալ փափաքելս քաջասրտութեան մի վերագրէք, դուք Մ. Բօլի պատուէրին համաձայն այս գիշեր հոս կրակ չի պիտի վառէք, բայց վայրի կենդանի՞ները ինչ ընենք, եթէ անոնք խմբովին վրանիս յարձակին... ա՛հ, չիտակը ըսելով ես չեմ կրնար դիմանալ, անպատճառ ձեզի հետ գալու եմ, Մ. Բօլ, ըսաւ։

Մր. Վիլֆրիտի այս ծիծաղաչարժ խօսքերուն վրայ, ուղեւորները չի կրցան խնդալնին զսպել։

— Գէթ թեւճակ վարել գիտե՞ս, հարցուց Բօլ խնդալով։

Բօլ Տէրվէլ մինչեւ մութը կոխելու ժամանակը պարապ չանցընելու համար, ընկերները պաօպապ ծառին խոռոչին մէջ տեղաւորելու համար միջոցներ ձեռք առաւ։ Եւ որովհետեւ սողուններու անխափան ներկայութիւնը պիտի խռովէր ուղեւորներուն հանգիստը, Ֆրանսացին հողին վրայ ոզորի ստեղներէ հիւսուած մեծկակ նստարան մը չինեց, վրան ալ կակուղ խոտերով ծածկեց և այս կերպով ուղեւորներուն հանգստութիւնը ապահոված եղաւ։

Միս Էլէն կամաց կամաց կը չարժէր, դէմքը երթալով նախկին բոսորը կ'առնէր, և ամէն ինչ կարծեցնել կուտային թէ գեղանի աղջիկը իր նախկին հմայքը պիտի վերստանար կատարելապէս։ Սակայն Բօլ Տէրվէլ իբր կանխազգուշութիւն քիչ մը սօլֆաժօ խմցուց։

Այլեւս մութը բոլորովին կոխած էր, Բօլ Տէրվէլ տուած պատուէրները կրկնելէ և զգուշութեան համար պէտք եղած միջոցները կրկին կրկին բացատրելէ յետոյ, Մր. Վիլֆրիտի հետ գետին եզերքը գնաց, հոն ալ իր սիրական չանը համար փոքրիկ ապաստանարան մը պատրաստելով պառկեցուց, և նշանացի հասկցնելով իր մեկնումը, Վիլֆրիտի հետ լաստին մէջ նստելով բացուեցան։

Մէկ երկու վայրկեան ետքը հարուստ վաճառականը հեռուէն սուլումի մը ձայն լսելով Բօլի և Վիլֆրիտի մեկնման նշանը ըլլալը հասկցան։

Հիմակ խեղճ ուղեւորները պաօպապ ծառին խոռոչին մէջ կծկուած էին։ Երբեմն երբեմն հեռուէն լսելի կը լինէին վայրի կենդանիներուն գոռում գոչումները և ոռնումները. ձայները երբ կտրէին, սոսկալի մութը և ահարեկիչ լռութիւնն էր որ կը սարսափեցնէին խեղճ ուղեւորները։

Սըր Տավիտ Բուրնէմըթ և իր գեղանի աղջիկը քնացան, իսկ երկու երիտասարդները որոշեցին մինչեւ առտու անքուն հսկել անոնց գլխուն վերեւ։ Սակայն հարկը օրէնքը լուծեց, պահ մը մնալէ յետոյ անտանելի յոգնութիւնը թմրեցուց խեղճ երիտասարդները, որոնք խոր քնոյ մէջ թաղուեցան։

Հազիւ ժամ մը անցած էր երբ սոսկալի մռնչիւն մը արթնցուց խոռոչին բնակիչները, ամէնքն ալ մօտալուտ վտանգին առջեւ սարսափահար կը սարսռային։ Լուսինը ճիչդ երկնակամարին կեդրոնը հասած էր, որուն ոսկեծնիկ ճառագայթները անտառին բուսականութեան համայնապատկերը կը գեղազարդէր. գետը երկայն արծաթազօծ նաճի մը նման իր ընթացքը կը բոլորէր զմայլելի և ահարեկիչ այս տեսարանին մէջ։

(Շարունակելի)

ու կիւռմինիւրիի անձակայ մարդ մը կրնայ երկար ատեն ապրիլ գլխաւ չնորհիւ և որոշ բժշկի մը հետեւելով. Սակայն, հիւանդութիւնը չանցնիր և միշտ կը յառաջանայ. Բայց եթէ երբեք տոքթ. Փարէլի փորձերը գոհացուցիչ արդիւնք մը ունենան, այն ատեն կարելի պիտի ըլլայ հիւանդին երիկամունքը հանել և անոր տեղ դնել անասունի մը, օրինակի համար կապիկի մը երիկամունքը, որ իր կազմութեամբ, ամէնէն աւելի կը նմանի մարդունին թերեւս, որին մէկը, նոյն բանը ընեն ատամնաքին համար ալ.

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՊԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿ ՄԸ ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԿՂԵՐԻՆ ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Պիոս Ժ. Պապը Յուլիս 28 թուակիր կոնդակ մը հրատարակած է, ուղղեալ Իտալիոյ արքեպիսկոպոսներուն և եպիսկոպոսներուն, կղերական կարգապահութեան ոգւոյն վրայ. Այս կոնդակը միմիայն իտալական կղերին կը վերաբերի. Բայց բովանդակութիւնը Իտալիայէն դուրս միւս կաթոլիկ եպիսկոպոսներուն համար ալ շահեկան է, և ինչ որ կ'ըսուի իտալական կղերին կարգապահութեան վրայ, նպատակ ունի անշուշտ ազդեցութիւն ընելու նաեւ միւս Տէրութեանց կաթոլիկ կղերին վրայ, ո՛ւր որ նոյնօրինակ կացութիւն մը կը տիրէ. Այս տեսակէտով դիտողութեան արժանի է որ կաթոլիկ եկեղեցիին պետը կը գանգատի այն «ծայրայեղութեան և անկախութեան ոգւոյ»ին վրայ, որ հոս ու հոն կղերին մէջ գլուխ վերցուցած է. Յոյժ հետաքրքրական է երբ Պապը կը յայտարարէ թէ ծայրայեղութեան և անկախութեան այս ոգին մասնաւորապէս բոյն դրած է և իր աւերումները կը գործէ երիտասարդ կղերականներուն մէջ, որոնց ծոցէն յաճախ կը բղխին նոր ու կործանարար վարդապետութիւններ հոգեւոր հնազանդութեան բնութեան վրայ.

Պապը կը յայտարարէ թէ դպրեվանքներուն կամ կղերանոցներուն մէջ կանխահասօրէն աշակերտ և վարդապետոյ հաւաքուած ըլլալով, ասոնք ընդհանրապէս հոգեւոր հնազանդութեան դէմ ըմբոստացողներ կ'ըլլան ի մեծ վնաս եկեղեցական կարգապահութեան. 1890 Նոյեմբեր 18ին, այսինքն գրեթէ տասներեք տարի առաջ, Մաճառ Երեսփ. Ժողովին մէջ կրօնական հարցի մը վիճաբանութեան միջոցին ոտք ելնելով այն ատենուան կրթական և կրօնի նախարար կոմս Ալլին Եղաքի սա՛ խօսքերը խօսեցաւ. —

«Մեծ ցաւալի երեւոյթի մը հանդէպ կը գտնուինք, — տեսակ մը ներքին անկարգութիւն Եկեղեցիին մէջ. Եւ արդարեւ անկարգութիւն մը չէ՞ երբ ստորադաս կղերը կ'անցնի իրեն առջեւ գծուած սահմաններէն, և ոտնձգութիւն կ'ընէ բարձրաստիճան կղերին սահմանին մէջ. Ներքին անկարգութիւն մը չէ՞ մի՞թէ, երբ պարզ թաղային վարդապետները Եկեղեցիին քաղաքականութիւնը կը վարեն, և իրենք իրենց համար նոր օրէնք ու պատուիրանք կը սահմանեն.» Ի՛նչ բանի վրայ որ ցաւ կը յայտնէր տասներեք տարի առաջ Կոմս Ալլին Եղաքի, ի՛նչ որ երբեմն կը յայտարարէր Եկեղեցիին կազմակերպութեան և Եպիսկոպոսութեան հեղինակութեան վրայ, նոյնը այսօր Պապը անձամբ կը գանգատի և կը խոստովանի.

Եւ ասիկա միմիայն Իտալիո՞յ համար պէտք է հասկնալ. Ո՛չ. Բրակայի հանգուցեալ կարտինալ արքեպիսկոպոս Կոմս Շէօնպորն 1895ին աւստրիական կառավարութեան հետ համախորհուրդ Հռոմ գնաց, խնդրելու համար Վատիկանէն որ միջոցներ ձեռք առնուին չափ մը դնելու ստորադաս կղերին ծայրայեղ և անհնազանդ ոգիին դէմ, որ Աւստրիոյ մէջ քրիստոնէական-ընկերվարական գաղափարներ մը առաջ բերած էր, և ինք գլուխ կանգնած էր այդ կուսակցութեան. Այն ատենուան Վատիկանի արտաքին գործոց նախարար Ռամբոլլա կարտինալ ընդդիմացաւ Կոմս Շէօնպորնի ջանքերուն. Այսօր Պապը ինք կը յայտարարէ թէ քրիստոնէական սիրոյ ճշմարիտ ոգիին իրապէս հակառակութիւն պէտք է նկատուի ա՛յն լեզուն, որ ընկերութեան բարձր դասակարգերուն դէմ կրնայ ընդդիմութիւն առաջ բերել, և կը հրաւիրէ հովուապետները դատապարտել ամէն լեզու, որ անարդար նորութիւններ, եկեղեցական նոր ուղղութիւններ, նոր ձգտումներ կը ներկայացնէ քրիստոնէական կեանքին մաքրութեան վրայ. Աս ալ կը հասկցնէ թէ Պապին կոնդակը միմիայն Իտալիոյ համար սահմանուած չէ. Բանի մը օրէն Պոլսոյ մէջ պիտի գումարուի ստորադաս կղերականներուն մէկ ժողովը, որուն մէջ պիտի պահանջուի որ եպիսկոպոսներուն ընտրութիւնը կղերականներուն ձեռքով կատարուի, եկեղեցական կալուածներուն հասոյթներուն գործածութիւնը բոլոր կղերին համահաճ հսկողութեամբ տեղի ունենայ, ի՛նչ նպատակի ալ որ ծառայեն, և աշխարհականներուն ալ ազդեցութեան բաժին մը հանուի եկեղեցական գործերու մասին, և կուսակրօնութիւնն ալ ի բաց ձգուի. Այս պատճառաւ ահա Պապին կոնդակը միմիայն Իտալիոյ չի վերաբերիր, այլ նաեւ Աւստրիոյ, ուր ամէնէն աւելի այս միջոցիս ի վեր եղած է Պապին ակնարկած պարագան ի մասին ստորադաս կղերին ոտնձգութեան, ինչպէս կ'երեւի Պալինի յառաջիկայ ժողովին վերոյիշեալ օրակարգէն.

Հոս կը դնենք ամբողջութեամբ Պապին կոնդակը իր կարեւորութեանը համար, առնելով Նայէ Ֆրայէ Բրեսէ Շաբաթ օրուան թիւէն. —

Կոնդակին բովանդակութիւնը

Այն շարժառիթը որ կը դրդէ մեզ կրկին ձայն բարձրացնելու, ամէնէն աւելի լուրջ նշանակութիւն ունի. Խնդիրը այն է որ պարտաւոր էք ընծայել ձեր մտքին բովանդակ ուշադրութիւնը և ձեր հովուական պաշտօնին բոլոր կորովը ա՛յնպիսի անկարգութեան մը դէմ, որոնց աղետաբեր ազդեցութիւնները արդէն իսկ զգալի եղած են. Եւ եթէ զօրաւոր ձեռքով չարիքը արմատախիլ չըլլայ, տարիներու ընթացքին մէջ աւելի գէշ հետեւանքներ կրնան առաջ գալ. Այս միջոցիս մեր աչքին առջեւ ունինք ձեզմէ շատերուն նամակները, ո՛վ արժանայարգ եղբայրներ, տրտմութեամբ և արցունքով լեցուն նամակներ, որոնք ցաւ կը յայտնեն կղերին մէջ երեւան եկած ծայրայեղութեան և անկախութեան ոգիին վրայ.

Թունաւոր մթնոլորտ մը յոյժ ապականած է քրիստոնեայ հօտին միտքերը մեր ժամանակներուն մէջ, և ասոր մահաբեր հետեւութիւնները արդէն նկարագրած է Ս. Յուդա Առաքեալ. — «Ասոնք կ'ապականեն մեր մարմինը, կ'անարգեն հեղինակութիւնը, և օրէնքին վեհութիւնը կ'արհամարհեն.» Հեղինակութեան բացէ ի բաց անարգանքը մահացումն է ամէն բարոյականի և ամէն անոնց որոնք այդ ոճիրը կը գործեն. Այդ ոգին կը թափանցէ մինչեւ իսկ կղերականութեան մէջ, և կ'արատաւորէ զանոնք, որոնց շատ լաւ կը յարմարի Ժողովողին խօսքը. — «Որոնց արմատը հնազանդութիւն է և սէր». Եւ ասիկա առաւելապէս ցաւով կը լեցնէ մեր սիրտը. Ասիկա կը պատահի մանաւանդ երիտասարդ կղերականներուն մէջ, որուն մէջ կը գործէ այս խեռ ոգին իր աւերումները, որովհետեւ հնազանդութեան բնութեան վրայ նոր և խոտելի վարդապետութիւններ կը տարածեն. Եւ ինչ որ աւելի ցաւալի ու գէշ է, ա՛յն է թէ դեռահաս պատանիները կրօնաւորական կարգ առնելով կը ստուարացնեն անարժաններու գունդը, և այդպիսի դատապարտելի սկզբունքներով սնաւել կամ նուազ գաղտնի կերպով իրենց վարդապետութիւնները կը ծաւալեն ուրիշ պատանիներուն մէջ, որոնք դպրեվանքներուն պատերուն մէջ քահանայութեան կը պատրաստուին.

Ուստի, արժանայարգ եղբայրնե՛ր, պարտաւոր կ'զգանք մեզ կոչում ընել ձեր խղճին, որպէսզի ամէն անտարբերութիւն ի բաց թողլով, հզօր մտքով և նոյն յարատեւութեամբ աշխատիք փճացնել այս յոռի սերմերը, որոնք ա՛յնքան կործանարար հետեւանքներ ցոյց կուտան. Խորհեցէ՛ք հանապազ թէ Սուրբ Հոգին պարտաւորութիւն դրած է ձեր վրայ վարել աչալրջութեամբ. Միտքերնիդ բերէ՛ք Ս. Պօղոսի պատուէրը՝ Տիտոսի ուղղած. — «Ուղիղ վարեցէք և հրահանգեցէք բովանդակ հեղինակութեամբ. Թող ո՛չ ոք անարգէ ձեզ.» Խստութեամբ պահանջեցէ՛ք կղերէն ա՛յն հնազանդութիւնը, որ, թէև բոլոր հաւատացեալներուն համար անպայման կերպով անհրաժեշտ է, առաւելապէս կղերականներուն համար իրենց սուրբ պարտաւորութեանց ամէնագլխաւոր մասը կը կազմէ.

Այդ հակառակամարտ ոգիներուն դժնէութիւնը ամուր ձեռքով ընկճելու համար, շատ կ'օգնէ, ո՛վ արժանայարգ եղբայրներ, միշտ միտք բերել Առաքեալին վսեմ պատուէրը՝ Տիմոթէոսի ուղղուած. — «Ձեռք մի՛ դներ շուտով մէկու մը վրայ.» Արդարեւ անարժան մարդոց ձեռնադրութիւնէն է որ կղերականութեան մէջ մուտ կը գործեն ա՛յնպիսիներ, որոնք եկեղեցիին խաղաղութիւնը կը վրդովեն. Գիտենք որ կը գտնուին քաղաքներ և թեմեր, որոնք ոչ թէ քահանայի պակասութեան մասին կը գանգատին, այլ թէ քահանաներուն թիւը հաւատացեալներուն պէտքէն շատ աւելի է. Աւա՜ղ, արժանայարգ եղբայրնե՛րս, ի՛նչ շարժառիթէ մղուած ա՛յսքան յաճախ ձեռք կը դնէք. Արդէն իսկ երբ կղերին նուազութիւնը պատճառ մը ըլլայ ձեռնադրութեան, պարտաւոր էք ձեռնադրելէ առաջ շատ ու շատ խորհիլ, գործին արդիւնքը ի նկատ առնելով, ո՛ւր մնաց՝ երբ թիւը չափազանց է արդէն. Այս վերջին պարագային բնաւ արդարացում չկայ, երբ ձեռնադրուածները կղերականութեան պատիւ չեն բերեր. Դպրեվանքի վարդապետութիւններու ղեկավարները և թախանձանքն ալ չի կրնար ձեռնադրող եպիսկոպոսին թեթեւութեան յանցանքը նուազեցնել. Քահանայութիւնը, զոր Յիսուս Քրիստոս հիմնեց հոգիներու յաւիտենական փրկութեան համար, բնաւ երբեք արհեստ մը կամ մարդկային պաշտօն մը չէ, որուն մէկը ազատօրէն նուիրուելու իրաւունք ունենայ, երբ ուզէ ու կամ երբ ո և է պատճառով ներկայանայ. Հետեւաբար եպիսկոպոսները վարդապետութիւններուն կամ ցանկացողներուն փափաքին կամ յաւակնութիւններուն պէտք չէ նային, այլ, ինչպէս որ կը պատուիրէ Տրիդենտեան Ժողովը, թեմերուն պէտքին. Եւ երբ ա՛յդ պէտքը ներկայանայ, միմիայն անո՛նք կրնան ընտրուիլ, որ ճշմարտապէս յարմարագոյն են, և պէտք է մերժուին անոնք, որոնք քահանայական կոչումին հակառակող հակամիտութիւններ ցոյց կուտան, մանաւորապէս անկարգապահութեան և խեռութեան ոգի մը, որ ամբարտաւանութեան ոգին է.

Վստահ եղէք թէ չեն պակսիր պատանիներ, որոնք յարմարութիւն ցոյց կուտան սրբազան պաշտօնին մէջ մտնելու. Ուստի, արժանայարգ եղբայրներ, դառնանք յաճախ պատուիրուածին, քանի որ Աստուծոյ առջեւ պատասխանատու ենք, ձեր կղերանոցներուն ուղիղ կառավարութեան վրայ հսկեցէք բովանդակ հոգածութեամբ. Ձեր կրթութեան բովէն անցած պատանիները միայն ձեռնադրեցէ՛ք. Այս մասին յոյժ պարտաւորիչ է այն գրութիւնը, զոր 1902 Դեկտեմբեր 8ին մեր իմաստուն նախորդը իբրեւ կտակ իր երկարատեւ քահանայապետութեան, ուղղեց ձեզի. Նոր բան չենք ուզեր աւելցնել. Միմիայն ձեր միտքը կը ձգենք անոր մէջ պարունակուած պատուէրները և ստիպողաբար կը յանձնարարենք որ խոյն գործադրուին մեր հրահանգները ի մասին Դպրեվանքներու ուսմանց ծրագրին, մանաւանդ իմաստասիրութեան և աստուածաբանութեան դասերուն համար.

Դպրեվանքները կամ կղերանոցները բարեպաշտութեամբ պէտք է պահուին, այլ իրենց ճշմարիտ նպատակին համար, այսինքն հոն յաճախող պատանիները քաղաքացիական ասպարէզներու չը պատրաստուին, այլ Քրիստոսի պաշտօնին ու քահանայութեան բարձր պաշտօնին. Իմաստասիրութեան, աստուածաբանութեան և յարակից գիտութեանց դասաւանդութիւնը Ս. Թոմա ուսուցման համեմատ ըլլան, նկատի առնելով պապական հրահանգները, որոնք հաղորդուած են 1904 Յունուար 23 թուակիր գրութեամբ. Պէտք է պատուիրել ուսուցիչներուն որ վտանգաւոր նորութիւններէ զգուշանան. Պէտք չէ արտօնել որ դեռահաս կղերականներ այցելեն հանրային համալսարանները. Կղերանոցներուն հին աշակերտները պէտք է պատուիրել արտաքին գաղափարներու հետեւող չըլլալ, և այս պատճառաւ կ'արգիլենք անոնց՝ լրագիրներու և օրաթերթերու ընթերցումը, որոնցմէ բացառութիւն են անոնք, որ իրենց առողջ հիմերով եպիսկոպոսներուն կողմէ կրնան յարմար դատուիլ կարդացուելու. Հետզհետէ աւելի կորովով և հսկողութեամբ կարելի է հաստատուն պահել կարգապահութիւնը.

1894 Յուլիս 31էն ի վեր մեր նախորդը եպիսկոպոսներուն միջոցաւ ուշադրութիւն հրաւիրեց այս լուրջ առարկային վրայ. Այդ պապական վաւերաթուղթին մէջ գրի առնուած հրահանգները և կանոնները հաստատուն կը պահենք և կը նորոգենք, այս մասին բեռ մը դնելով եպիսկոպոսներուն խղճին վրայ, որպէս զի չճշմարտուի նուաստ մարգարէին խօսքը. — «Ձեր հովիւները կը քնանան.» Ոչ ոք կրնայ քարոզել, եթէ առաջուց փորձուած չըլլան անոր կեանքը, գիտութիւնը և բարոյականը. Ուրիշ թեմերու քահանաները չեն կրնար քարոզել ուրիշ տեղ առանց այս վերջինին եպիսկոպոսին վկայութեան. Քարոզութեան նիւթը արդէն ճշդած է Աստուածային Փրկիչը, երբ կ'ըսէ «Աւետարանը սորվեցուցէ՛ք». — «Սովրեցուցէք անոնց պահել ինչ որ ես ձեզի պատուիրեցի». Կամ, ինչպէս որ կ'ըսէ Տրիդենտեան Ժողովը. — Քարոզել ա՛յն մոլութիւնները, որոնցմէ խոյս կուտան քարոզողները, և ա՛յն առաքինութիւնները զորս իրենք պէտք է գործադրեն, որպէս զի յաւիտենական պատիժէն ազատուին և կարենան հասնիլ երկնային փառքին. Հետեւաբար Եկեղեցիին ամբիոնէն պէտք է մերժուին այն նիւթերը, որոնք աւելի կը պատշաճին լրագրական ասպարէզին և ակադեմական սրահին քան սրբավայրին. Բարոյականի քարոզութիւնները բանախօսութիւններէն նախամեծար պէտք է համարուին, որովհետեւ այս վերջինները անպտուղ են. Մարդկային իմաստութեան շողշողուն բառերով չէ որ մարդ կը խօսի, այլ հոգիի և ուժի ապացուցութեամբ. Այս պատճառաւ քարոզութեան գերագոյն աղբիւրը Ս. Գիրքը պէտք է ըլլայ, բայց մասնաւորներու դատաստանները պէտք չէ մուտ գտնեն, որոնք խաւար հոգիներու կիրքերով շաղախեալ են, այլ Եկեղեցիին աւանդութիւններուն, Սուրբ Հայրերու և Ժողովներու պատուէրներուն համաձայն.

Այս կանոններուն համեմատ, արժանայարգ եղբայրնե՛րս, օգտակար է որ առաջուց հասկնանք իմանանք ա՛յն մարդիկը՝ որոնց կը վստահինք Աստուծոյ խօսքին ծառայութիւնը. Եւ երբ տեսնէք որ անոնցմէ մին Յիսուսի Քրիստոսի շահէն աւելի իր սեփական շահերուն հետամուտ կ'ըլլայ, աւելի աշխարհային համբաւի կը նկրտի քան թէ հոգիներու փրկութեան, անմիջապէս հեռացուցէ՛ք անոնք, իսկոյն վտարեցէ՛ք ա՛յն պաշտօնէն, որուն իրօք անարժան ցոյց կուտայ ինքզինքը.

Գրքով թերթերու և Հանդէսներու հաստատութեան և վարչութեան, այս մասին հաւատարմօրէն պէտք է գործադրել Առաքելական Կանոնադրութեան 42րդ յօդուածը, որ կ'ըսէ. — Կղերականներուն պէտք է արգիլուի առօրեայ կամ պարբերական թերթերու խմբագրութիւն վարել առանց եկեղեցական իշխանութեան արտօնութեան. Նմանապէս ո և է կղերական երբեք առանց արտօնութեան հրատարակելու չէ թերթերու մէջ ա՛յնպիսի գրութիւններ, ըլլա՛յ կրօնական, ըլլա՛յ բարոյական նիւթի վրայ, ըլլա՛յ լոկ մասնագիտական նիւթի վրայ. Ի՛նչ սոսկալի պատասխանատուութիւն կը ծանրանայ ա՛յն եկեղեցականներուն վրայ, որոնք հաւատացեալներուն բարեպաշտութիւնը ծաղրող յօդուածներ կը հրատարակեն, չապացուցուած արդի ոգիով տոգորուած հրատարակութիւններ կ'ընեն, և քրիստոնէական կեանքին համար նոր ուղղութիւններ կը դնեն, նոր առաջնորդութեան կը տանին եկեղեցին, ևն. ևն.. Կղերականները հաւատացեալներուն պէտք է մօտենան հնազանդութեան յորդորելու զանոնք, եկեղեցիին պատուէրները յիշեցնելու անոնց, ոչ թէ մոլորեցնելու.

Ո՛վ արժանայարգ եղբայրնե՛րս, որպէսզի իրական թումբ մը կանգնենք գաղափարներու այս մոլորութեան դէմ, և մեծերուն հանդէպ անհնազանդութեան այս չարիքին դէմ, այսօրուընէ սկսեալ անպայման կերպով բոլոր կղերականներուն և քահանաներուն պատկառելի ընծայե՛նք մեր հեղինակութիւնը. Մանաւանդ թէ, կը կրկնենք, եկեղեցիին ծառայութենէն վտարել այնպիսիները, որոնք կը հեստեն կանոններուն.

Ահա այս պատուէրները կ'ուղղենք ձեզ կղերին ներկայ կացութեան հետեւանօք, ինչպէս որ կը պահանջէ առաքելական պաշտօնին հոգածութիւնը. Ասոր համար, ո՛վ արժանայարգ եղբայրներս, եռանդնոտ արծարծեցէք, արագ և կատարեալ կերպով գործադրեցէք պատուիրուածները, ինչպէս կը պահանջէ Եկեղեցիին շահը. Չարիքը ո՛ւր որ կայ, խորտակեցէ՛ք զայն կորովի և վճռական ձեռքով. Երբ ձեր խիղճը կը բեռնաւորենք այսպէս, միեւնոյն ատեն Աստուծմէ կը խնդրեմ ձեզի համար իմաստութեան հոգին և հարկ եղած ուժը. Եւ մեր սրտին խորէն կուտանք ձեզի Առաքելական օրհնութիւնը.

ԹԱՀԻԹԻ ԿՂԶԻՆ ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԻՏԻ ԱՆՑՆԻ. — Հակառակ Բարիզէ եկած հերքումին, ամերիկեան և անգլիական թերթերը կը ծանուցանեն թէ Ֆրանսա ի մօտոյ Անգլիոյ պիտի թողու Թահիթի կղզին. Գլխաւոր քաղաք Բաբէէթէն հօտ պիտի կանչուին ֆրանսական պահակազօրքերը և միակ թնդանօթանաւը, որուն հրամատարն է կղզիին կառավարիչը. Ֆրանսա Անգլիայէն տարբեր կերպով փոխարինութիւն պիտի ստանայ. Այս փոխանակութիւնը անոր համար կ'ըլլայ, որովհետեւ Ֆրանսա բնաւ օգուտ մը տեսած չունի այդ արշիպեղագոսէն, և բնակիչներն ալ միաբերան նախամեծար կը համարին անգլիական տիրապետութիւնը. Սան Ֆրանչիսքոյէ այս մասին հետեւեալը կը հեռագրուի. — Ֆրանսական կառավարութիւնը արդէն ժամանակէ մը ի վեր հետզհետէ քաշեց հանեց ռազմամթերքը, մեքենաները, ևն., նոյն իսկ պահակազօրքերուն մեծագոյն մասը հօտ կանչուած է, և ֆրանսական կառավարութեան կողմէ հիմնուած հոյակապ կառավարական պալատը գրեթէ պարպուած է. Բնիկները անտարբեր աչքով կը դիտեն այս ամէնը, որովհետեւ անգլիասէր են. Աւետարական գործառնութիւնները դադրած են, և միմիայն մարգարիտի ձկնորսութիւնը կը շարունակուի. Եւրոպացիք համոզուած են որ մօտալուտ է կղզին յանձնումը Անգլիոյ, որ մինչ ստացման իրաւունք առաջ բերած է.

** Թահիթի կղզին, արեւելեան Խաղաղական ովկիանոսին մէջ ֆրանսական գաղթավայրերուն միջին կէտը, 12,500 բնակիչ ունի, որոնց 8,500ը բնիկ. Բուն Թահիթիցիները երթալով կը փճանան. Նաւապետ Քուք, որ 1769ին այդ կղզին այցելեց, բնիկներուն թիւը 100,000ի կը հանէր. Այս նուազումը մարդկային կեանքի սաստիկ հարուած մըն է. Թահիթիցիներուն մեծագոյն մասը անգլիացի միսիոնարներուն ձեռքով բողոքական, փոքրագոյն մաս մըն ալ ֆրանսացի միսիոնարներուն ձեռքով կաթոլիկ կրօնքին յարած են. 1842էն ի վեր կղզին ֆրանսական թեւարկութեան տակ կը մնայ, 1880 Յունիսին յատուկ պայմանագրութեամբ Թահիթիի բոլոր վեհապետական իրաւունքները Ֆրանսայի փոխանցուեցան, և 1880 Դեկտ. 30ի օրէնք մը ֆրանսական գաղթավայր մը հռչակեց կղզին.

Անգլիա Թահիթիին գրաւմամբ ա՛լ աւելի պէտք ունենայ զօրացնելու իր նաւատորմը.

ՔՐՈՆԻԿ

ԵՐԷԿ գիշեր Ս. Պատրիարք Հայրը Պատրիարքարանի մէջ գիշերեց եւ այսօր Ն. Սրբազնութեան անուան տօնախմբութիւնն ըլլալով, Տ. Ղեւոնդ վրդ. Դուրեան յատկապէս Ս. Պատարագ կը մատուցանէ Մայր-Եկեղեցւոյ մէջ, ուսկից վերջ Ն. Սրբազնութիւն պիտի ընդունի եկեղեցական եւ աշխարհական անձերու շնորհաւորութիւնները՝ Պատրիարքարանի մէջ.

Այս առթիւ Խմբագրութիւնս ալ կը փութայ իր շնորհաւորութիւնները մատուցանել Ն. Սրբազնութեան.

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Հոգաբարձութիւնը նոյն հաստատութեան կալուածներու տուրքերը Պետական Գանձուն հետ միշտ կը հաշուակցի՝ հանգուցեալ Տատեան Յովհաննէս պէյի կտակաւ Պետական Գանձուն միջոցաւ Ազգ. Հիւանդանոցի վճարելի տարեկան 1800 ղրշ.ի գումարով. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը այս անգամ ձեռնարկած է Բերայի մէջ ունեցած Խտիվիալ օթէլի երկու տարուան կալուածատուրքը շուրջ 27,000 ղրշ. նոյն միջոցաւ վճարելու.

ՊՈՒՔՐԷՇԻ ցուցահանդէսին մէջ Հայ մատուռ մը կառուցանելու համար կատարուած հանգամանկութիւնը ամբողջացած չըլլալով ի բաց թողուեցաւ. Այսու հանդերձ, ցուցահանդէսի վարչութիւնը բարձրագոյն արտօնութեամբ ծանոյց տեղւոյն Թաղականութեան որ ռումէն եկեղեցական տաղաւարին մէջ մասնաւոր սրահ մը յատկացուած է Հայ եկեղեցիին համար, եւ հրաւիրեց որ մասնակցին. Թաղականութիւնը փութաց պատասխանել հրաւէրին եւ նոյն սրահը վերածեց հայ մատուռի. իր կարգին հրաւիրեց Պօթուշանի, Ֆօքշանի, Կալացի, Սուչովայի եւ այլ քաղաքներու եկեղեցական վարչութիւնները, որոնք ղրկեցին իրենց եկեղեցական հնութիւնները, անօթները, գրքերն ու թանկագին զարդերը. Այս բոլորին միացնելով Պուքրէշի եկեղեցւոյն իրեղէնները, յարդարուեցաւ խորան մը՝ Աստուածամօր պատկերով և ճիշտ Հայ աղօթատեղիի կարգ ու սարքով. Աշտանակ, ջահ, քշոց, ամէն բան իր տեղը զետեղուած է. գետինը գորգերով և պատերը վարագոյրներով ծածկուած են, որոնց մէջ մինչեւ երեք դարու և աւելի հնութիւն ունեցողներ կան. Այսպէս մատուռին ընդհանուր երեւոյթը իրացնէ պատկառազդու հանգամանք մը առած է. Իսկ եկեղեց. հնութիւններն ու մեծարժէք իրեղէնները զետեղուած են ապակեպատաններու մէջ, ինչպէս սկիհ, աղաւնի, սաղաւարտ, վակաս, արտախուրակ, խաչ, աւետարան, ևն., ամէն մէկուն վրայ ռումաներէն արձանագրութիւններով եւ թուականով. Լա Ռիւմանիի յիշած երկու մագաղաթեայ գրչագիր Աւետարաններուն վրայ պէտք է աւելցնել թէ 1265 և 1354 թուականները փրկչական են. Կայ նաեւ գրչագիր գեղատառ եւ գունանկար կոնդակ մը՝ Աղեքսանդր Կաթողիկոս Ջուղայեցիէն՝ ուղղուած Սուչովա քաղաքին, որ ՌՄԻԹ թուականը կը կրէ. Ուրիշ գրչագիր Աւետարան մը՝ 1676 թուականով՝ Կալացէն, 1716ի վարագոյր մը, 1756ի եւ 1763ի ուրիշ վարագոյրներ Պօթուշանէն և Ֆօքշանէն, որոնք հնութեան դրոշմը կը կրեն. Կարող Թաղաւորը իր այցելութեամբ պատուեց Հայ մատուռին յատկացուած սրահը. Նոյն պահուն հոն կը գտնուէին Պ. Ֆէրհատ եւ Բրոֆ. Գրիգոր Կօյլավ, որոնք բացատրութիւններ տուին եկեղեցական զարդերուն, հնութիւններուն վրայ և ընդհանրապէս Եկեղեցիին անցեալին եւ ներկային վրայ. Թաղաւորին ուշադրութիւնը դարձաւ մասնաւորապէս խորանին եւ Աստուածամօր պատկերին վրայ, և գոհունակութիւն ու շնորհակալութիւն յայտնելով մեկնեցաւ. Անկէ վերջ այցելեցին գահաժառանգ իշխանը, իշխանուհին եւ զաւակները, որոնք մանրակրկիտ հարցումներ ուղղեցին Պուքրէշի եկեղեցւոյն Տ. Յարութիւն քահանային որ միշտ հոն կը գտնուի, եւ շնորհակալութիւն յայտնեցին տրուած տեղեկութեանց համար. Ամէն օր ռումէն եւ օտարազգի բազմաթիւ այցելողներ կան որոնք կը բաղդատեն ռումէն եւ հայ եկեղեցիներուն նմանութիւնը, եւ Տ. Յարութիւն քհնյ. սիրայօժար գոհացում կուտայ ամէն հարցումներու.

ՋԷՅԹՈՒՆԷՆ մեր թղթակիցը կը գրէ. — Նախորդ շաբթուան երեքշաբթի օր, արեւամուտէն յետոյ, ժամը կէսի միջոցներուն աղետալի տեսարան մը հանդիսատեսը եղանք, որ մեծ սոսկում պատճառեց. Երեք անձեր՝ ոմանք ամբողջ և ոմանք կիսովին, Զէյթունի միջին թաղը, Մեծ—Շուկայէն անցնող ջրաղացքարի անցը դիտել կը փութան, որ մեծ աղմուկով, խրախուսիչ գոռուգոչումով խումբ մը մարդկերով կը տարուի դէպի ջրաղաց. Մինչ այս մինչ այն հազիւ բազմութիւնը շուկայէն, տախտակամածի տակէն քանի մը քայլ հեռացած, մեծ շառաչիւնով, ահագին ճաթռտուք ու դղրդիւնով փլաւ ծածկոցը, ուրկէ վար թափեցան դիտողները առանց նախապէս զգացած ըլլալու թէ՝ փտած և կանգուն չի մնալու աստիճանին էր հասած ան. Այս աղմկալից շփոթին վրայ ամէն կողմէրէ փութացին արկածավայրը. քստմնելի տեսարան. քիչ առաջուայ ուրախութիւններ, ժպիտներ, ամէնքը սուգի, լացի, վիշտ ու կոծի են փոխուած. Փլատակաց տակէն հանուեցան երեք տան ընտանիքները, թւով 7 այր, կին, հարս և մանուկ, մեծապէս վնասուած. ոմանց թեւերը՝ խաչերը խախտած և միջոցները խորտակուած, ոմանց ոտները՝ ծունկերը խախտած և սրունքները խորտակուած. Բժշկութիւններու չափը չկայ. Ասոնք շալակուելով վեր հանուեցան. Մէջերնէն միմիայն 6—8 ամսեայ մանկիկ մը անվնաս մօր գիրկը ողջ մնացած էր. Մնացեալները կը խնամուին՝ անցեալ տարուայ Պէյրութի շրջանաւարտներէն Տօքթ. Լեւոն էֆ. Մէլիքսէթեանի կողմէ. Արկածեալներէ 3ին վիճակը ծական ծանր է, մէկունն ալ աւելի. որդեգրուած որբ մը ներքնապէս վիրաւորուելով, հակառակ տրուած ամէն հոգատարութեանց, հազիւ քանի մը օր մնալով կնքեց իր մահկանացուն ի խոր սուգ թողլով զինք որդեգրողները, որոնք զուրկ էին զաւակութեան այդ մեծ բարիքէն, և զայն կը խնամէին տասնեակ մը տարիներէ ի վեր. օրհասականը սրտամաշուք աղէկտուր ձայներով մօրկան գիրկը աւանդեց իր հոգին. Մնացեալները տակաւին կը հեծեն, բայց ո և է երկիւղ չի նշմարուիր, շնորհիւ անխոնջ խնամոց. Տ. Վաղարշակ վրդ. այցելեց արկածեալ ընտանիքներուն և մխիթարեց զանոնք.

ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ Տիկին Հռիփսիմէ Պէրպէրեանի յուղարկաւորութեան առթիւ Մաղաք էֆ. Աբխազեան 60 ղրշ. նուիրած է Սկիւտարի Աղքատախնամին.

ՍՏԱՑԱՆՔ Յարութիւն Աթմաճաեանէ պատրաստուած «Գրաճաշ» անուն գործը. Միակ ու լաւագոյն գործ մըն է այս գիրքը իր տեսակին մէջ, յանձնարարելի մեր բոլոր վարժարաններուն. Վաճառման կեդրոնն է Յովհաննէս Էսկիճեան գրատուն, Կ. Պոլիս Խօրասանճեան խան. Գին 10 ղրշ.

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

ՊԱՐՏԻԶԱԿ

Ներսէս-Շուշանեան երկսեռ վարժարանի վկայականներու բաշխման հանդէսը տեղի ունեցաւ Յուլիս 21ին. Կը նախագահէր Տ. Թորգոմ Ծ. Վ. Գուշակեան, որ գիւղս կը գտնուի շաբաթէ մը ի վեր.

Ներկայ էին Միւտիր Սէֆա պէյ, Իզմիթէն իբր հիւր գիւղս եկած մէկ քանի պաշտօնական անձնաւորութիւններ, հազարապետ Ջէքերիա պէյ և հաշուակալութեան դիւանի քարտուղար Ֆուատ էֆէնտի.

Հանդէսը բացուեցաւ «Համիտիյէ» քայլերգով որ յոտնկայս ունկնդրուեցաւ. Աւագ ուսուցիչը՝ Ասատուր էֆ. Հարէլեան բեմ ելլելով հակիրճ տեղեկատուութիւն մը ըրաւ դպրոցին անցեալին ու ներկային վրայ, և յայտնեց թէ ծնողքները կը վճարեն դպրոցին տալ 5—10 դահեկանի ծիծաղելի տարեթոշակը.

Յետոյ յաջորդաբար հայերէն ու թուրքերէն ճառեր արտասանեցին աշակերտները շրջանաւարտները, զանազան նիւթերու վրայ. Արտասանութիւնները մերթ կ'ընդմիջուէին երգերէ, զորս կ'երգէին դպրոցին երկսեռ աշակերտները.

Հանդէսին գլուխ եղաւ այն սիրուն ճառը, զոր մանկապարտէզի սանիկներէն փոքրիկն Օր. Ռէբէկա Տէր Միքրտիչեան արտասանեց Թուրքերէն, մանկական յստակ առոգանութեամբ մը.

Հանդէսը բաւական երկարած ըլլալով արդէն, մամուլներն չհրաւիրուեցան խօսելու համար։ Նախագահ Հայր Սուրբը բեմ ելաւ, գրուատիքը ըրաւ վարժարանին անցեալին և բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Կայսեր Թանկագին կենացը համար՝ պաղատանքով մը փակեց հանդէսը։

ՏԱՐՏԱՆԷԼ

Ամսոյս 16ին կատարուեցաւ քաղաքիս վարժարաններու պարգեւաբաշխութիւնը եկեղեցիին մէջ, նախագահութեամբ Տ. Բարթող Հօր։ Ներկայ էին կրթական Տեսուչ Օսման Նուրի պէյ, կայս. հրացանակիրներէն Ճէլալ պէյ, զինուորականներ, ֆրանս. և պարս. հիւպատոսարաններու թարգմանները, Միհրան էֆ. Ղազէրեան, Թղթատարական Տնօրէն Պէսիմ Ասաֆ պէյ, Թաղ. Խորհրդոյ անդամները, ևն. Հանդէսը բացուեցաւ Համիտիյէ քայլերգով, զոր ներկայք յոտնկայս ունկնդրեցին։ Մանկապարտէզի փոքրիկներուն կողմէ յաջողապէս կատարուած զանազան արտասանութիւններէ և խաղերէ վերջ, շրջանաւարտներու վկայականները բաշխուեցաւ։ Վարժարանը այս տարի ունեցաւ հետեւեալ հինգ շրջանաւարտները մէկը մանչ և չորսը աղջիկ, որոնք են՝ Պ. Ցարութիւն Արութեան, Օր. Հռիփսիմէ Ցարութիւնեան, Օր. Աննիկ Արզումանեան, Օր. Արաքսի Մուրատեան. Օր. Զարուհի Ղազէրեան։ Ցետոյ վարժարաններու տնօրէն Միհրան էֆ. Անանեան յորդորական մը խօսեցաւ և յանձնեց վկայականները։ Ցետոյ Տ. Բարթող Հայր «Պահպանիչ»ով մը հանդէսը փակեց։

⁂ Թաղ. Խորհրդոյ որոշմամբ Բոստոնթոյի եկեղեցիին երաժշտապետ Պ. Սարգիս և այս տարուան շրջանաւարտուհիներէն Օր. Հռիփսիմէ Ցարութիւնեան պաշտօնի կոչուեցան տեղւոյս վարժարաններուն մէջ։

ՀԱՐՍՆԻՔ

Երէկ ժամը 7ին Բերայի Ս. Ցարութիւն եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցաւ պսակադրութեան արարողութիւնը Արշակ էֆ. Պապիկեանի ընդ. օրիորդ Մալվինա Սաքսեանի, կնքահայրութեամբ Վահան էֆ. Պապիկեանի։ Արարողութեան կը նախագահէր Տ. Եղնիկ Վրդ. Պապազեան, իր շուրջը ունենալով բազմաթիւ քահանաներ ու դպիրներ։ Խրատականը խօսեցաւ Տ. Տաճատ քահանայ Պօյաճեան, իսկ ձեռնտուութիւնը կատարեց Պօյաճիգիւղի Տ. Պետրոս քահանայ Ցակոբեան։ Եկեղեցին լեցուած էր հարսնեւորներու երկսեռ բազմութիւնով մը։ Պսակի արարողութենէն վերջ բեմ ելաւ նախագահ Հայր Սուրբը և բնաբան ունենալով «Աճեցէք և բազմացարուք»ը՝ պարագային յարմար խրատական մը խօսեցաւ, բացատրեց ամուսնութեան բարոյական մեծ նպատակը, ընտանիք կազմելու անուշութիւնը և մաղթեց որ նորապսակ ամոլը ունենայ կարողութիւն ապագայ ընտանեկան յարկը բարելաւելու և քաղցրացնելու։ Ցոյս յայտնեց որ Տէր և Տիկին Պապիկեան իրենց առողջ դաստիարակութեան և բարոյական ընտիր ձիրքերուն շնորհիւ պիտի կարենան իրենց խոստումը պահել, որ նուիրական սիրոյ մը արտայայտութիւնն է։

Ներկայ էին, կրթական նախարարութեան պաշտօնեաներէն Վաճ. Եուսուֆ Հիւսնի պէյ, Տօքթ. Ա. Գարաբաշ, Տէր և Տիկին Նշան էֆ. Պարտիզպանեան, այրի տիկին Վէրգինէ Պապիկեան և Օրք. Պապիկեան, Տէր և Տիկին Մարկոս Նաթանեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Մանուկ Միքայէլեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Արտաշէս Նշաստաճեան, Տիկին Սիմոնօֆ և զաւակունք, Տէր և Տիկին Գարեգին Համբարձումեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Փարթամ Սարըեան և զաւակունք, Տիկին Կարմրուկեան և Վահրամ էֆ. Կարմրուկեան, Սեդրակ էֆ. Սագաեան, Տիկին Պեղիկ Միքայէլեան և զաւակունք, Տիկին Բերուզ Թիւյսիւզեան և զաւակունք, Տիկին և Օր. Պօլիկեան, Թէյի և Թէնպէքիի վաճառական Միրզա Պաղըր աղա, որ խպահանական ճաշակով Թանկագին կլկլակ մը նուիրած է փեսին, Տէր և Տիկին Տրդատ Գրիգորեան, Իգնատիոս էֆ. Գաքմաճեան, Ճիվան էֆ. Փէշթէմալճեան, Օր. Մաքի Գումուշեան, փաստաբան Գասպար Էֆէնտիի ամուսինն ու աղջիկը, Տէր և Տիկին Պապաեան, Մկրտիչ էֆ. Աղաւեան, Միհրան էֆ. Խնդիրեան, Տիկին Սէրիկ Եղիազարեան և այլ բազմաթիւ ազգականներ, բարեկամներ ու համակիրներ։

Այս առթիւ գեղակերտ ծաղկեփունջ մը նուիրած էր Տիկին Էլպիս Նշաստաճեան։

Պսակի արարողութենէն յետոյ հրաւիրեալները առաջնորդուեցան Էսայեան վարժարանի սրահը, ուր շնորհաւորեցին նորապսակ ամոլը։ Ներկաները մինչեւ ուշ ատեն նոյն սրահին մէջ զուարճանալէ յետոյ մեկնեցան։

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Երէկ, Գատը-Գիւղ Հէքիմեանց բնակարանին մէջ տեղի ունեցաւ Կապի Ընկերութեան քննիչներէն Գրիգոր էֆ. Հէքիմեանի պսակադրութեան հանդէսը Օր. Վիրժինի Սմբատեանի հետ, ի ներկայութեան երկու կողմի ազգականներու և հրաւիրեալներու, որոնց մէջ կը գտնուէին Նուսուֆեան և Սմբատեան ընտանիքները և Կապի Ընկերութեան բոլոր պաշտօնէութիւնը։ Ճոխ չքաւաղան մը գրուած էր հրաւիրեալներու տրամադրութեան տակ։

Պսակէն վերջ՝ նորապսակ ամոլը ստացաւ ներկայից շնորհաւորութիւնները։ Այս առթիւ հարսը ստացաւ բազմաթիւ արժէքաւոր նուէրներ, մասնաւորապէս Ընկերութեան տնօրէն Մ. Ֆրանքօի կողմէ։ Իրիկուան հարսն ու փեսան մեկնեցան Պէօյիւքտէրէ Օթէլ տը Բաւի, ուր պիտի մնան շաբաթ մը չափ։

Տիկին Վիրժինի Հէքիմեան խնամեալ դաստիարակութիւն մը առած է, և մայրենի լեզուէն զատ հմուտ է ֆրանսերէն ու անգլիերէն լեզուներուն։ Իսկ Հէքիմեան էֆ. Կապի Ընկերութեան մէջ կարող և սիրուած պաշտօնեայ մըն է։

Մեր շնորհաւորութիւնները։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի օր Սկիւտար՝ Գալֆայեանց բնակարանին մէջ տեղի ունեցաւ Օննիկ էֆ. Նահապետեանի նշանախօսութիւնը Օր. Աննիկ Գալֆայեանի հետ, երկու կողմի ազգականներու և բարեկամներու ներկայութեան։

Օննիկ էֆ. Նահապետեան Սամաթիոյ Սահակեան ազգային վարժարանի նախկին սաներէն, Ոսկերչաց Շուկային մէջ պատուաւոր դիրք մը կը գրաւէ և իր ուղղամտութեամբ ամենուն համակրութիւնը շահած է։

Իսկ Օր. Աննիկ Գալֆայեան լաւ դաստիարակութիւն ստացած և տիպար տանտիկին մը ըլլալու ամէն ձիրքերով օժտուած է։

Մանզումէ այս բարեպատեհ առթիւ իր ջերմ շնորհաւորութիւնները կը յայտնէ խօսեցեալներուն, ինչպէս նաեւ երկու կողմի պարագաներուն։

ՎՐԻՊԱԿ

Տօքթ. Պենոն էֆ. Պէզազեանի երէկուան յօդուածին մէջ գաղտիկուր (Bourrache) բառին դէմ պալըք օթու աւելցուած էր Խմբագրութեանս կողմէ։

Թէեւ բառարանը Bourrache-ին այս նշանակութիւնը տուած է, սակայն ծանօթ բուսագէտ Գէորգ էֆ. Խորխոռունի նամակաւ մը դիտել կուտայ մեզ թէ պալըք օթուն պէտք չէ գործածել։

Գաղտիկուրին բուն Թուրքերէնն է Սըղըր տիլի, Արաբերէն (Լիսանիւ-Սէվր) և հայերէնն ալ՝ Շանալեզու։ Հետեւաբար Տօքթօրին Գարահիսարցոց առաջարկած Գաղտիկուրը Սըղըր տիլին է, զոր միայն պէտք է գործածել։

ՌԵՍՄԻ

ՆՇԱՆ

Խաղինէի Խասսաի Շահանէ էմլաքը Հիւմայուն գոմիսիօնը զապթ քեաթիպլէրինտէն Իպրահիմ պէյէ բէշինճի րիւթպէտէն Մէճիտի.

Լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ մէնսուպ Իզմիտ ֆապրիգասը Հիւմայունընտա միւլթաղիտէմ ճէրահ Ահմէտ էֆէնտիյէ պէշինճի րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը ալիլէրի իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ԹՈՒՐՔԵՒՀԵԼԼԷՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ.— Աթէնքի մէջ ընկերութիւն մը կազմուած էր Օսմանեան և Հելլէն արտադրութեանց վաճառման համար։ Այս ընկերութիւնը իր առաջին նիստը գումարեց ուր ընտրեց Վարչական Խորհուրդի անդամները։ Ընկերութեան առժամեայ Տնօրէն անուանուեցաւ Մ. Լոզոս։ Ցիսուն պատուաւոր վաճառականներ պատրաստակամութիւն յայտնած են գործակալ ըլլալու Թուրքիոյ մէջ։ Շատեր ալ գներ են ընկերութեան արժեթուղթերը, որոնց արժէքը 250,000 ֆրանքի կը հասնի։ Որոշուեցաւ որ ընկերութիւնը կոչուի «Օսմանեան և Հելլէնական արտադրութեանց վաճառման ընկերութիւն»։ Իրաւ ալ անոր բոլոր վաճառատուններուն մէջ միայն Թուրքիոյ և Ցունաստանի արտադրութիւնները պիտի ծախուին։

⁂ Թուրքեւհելլէն առեւտրական պայմանագրին համաձայն երկու երկիրներուն միջեւ բանող հելլէն առագաստանաւերու մեկնատեղիի մանիֆեսները և արձանագրութիւնները «վիզէ» կ՚ըլլան Ցունաստանի օսմ. հիւպատոսարաններէն։ Բայց առագաստանաւերու նաւապետներէն շատեր այս պայմանին մէջ կը թերանան, որով Մեծ. Եպարքոսութիւնը ծանոյց հակառակ գործողները տուգանքի ենթարկել։

⁂ Ձէթի և ձիթապտուղի պէս ապրանքներ, որոնք Բրէվէզայէ, Գալօխօրայէ և Եաննինայի նահանգին ուրիշ նաւահանգիստներէն կը ներածուին, ընդհանրապէս կայսրութեան միւս քաղաքները կը հասնին Հելլէն նաւահանգիստներու մէջ նաեւ նաւ փոխադրուելէ ետք։ Ցաճախ կը պատահի որ այդ ապրանքները բոլորովին խարդախուած կ՚ըլլան։ Նաեւ նաւ փոխադրութեան պահուն կարելի խարդախութեանց առաջքը առնելու համար, Մաքսային վերատեսչութիւնը հրաման ղրկեց պէտք եղած տեղերը որ Ցունաստանի ճամբով Թուրքիոյ մէկ քաղաքէն ուրիշ մը ղրկուած վաճառքի հակերը եւ այլն կապար կնիքով կնքուին։

ՇԱՀԻՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ.— Կիրակի օր կատարուեցաւ Պարսից Վեհ. Մուզաֆֆէրէտտին Շահին ծննդեան տարեդարձը, ինչպէս գրած էինք։ Վեհ. Սուլթանը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Թէհրանի արքունիքը։ Վեհ. Սուլթանին կողմէ նոյն օրը կայս. Անձնապահ Բանակին սպայակոյտի պետ զօր. Ապտուլլահ փաշա և դեսպանական հիւրամեծար Կալիպ պէյ Պարսից դեսպանատունը երթալով շնորհաւորեցին դեսպան Իշխան Միրզա Րիզա խանը։ Բ. Դրան կողմէ ալ Սէֆա և Սաատէտին պէյերը շնորհաւորեցին դեսպանը։ Դեսպանները իրենց այցաքարտերը ղրկեցին։ Իշխան Միրզա Րիզա խան կատարեց պաշտօնական ընդունելութիւնները։ Գիշերը չքեղօրէն լուսավառուեցաւ դեսպանատունը և հանդիսական ճաշ մը տրուեցաւ։

ՀԱՆՔԵՐԸ.— Կառավարութիւնը Թուրքիոյ հանքերուն սպառման զարկ մը տալու համար կը խորհի զեղչել հանքերուն վրայ դրուած տուրքերը, ինչպէս եղած էր «քրոմ»ի հանքին համար, որուն տուրքը 4 ոսկիի զեղչուած էր։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Ֆրանսայի մէջ շինուած Սուլթան Հիսարը անուն նոր թորփիլահալած մը Պոլիս հասաւ և պաշտօնական յանձնումը կատարուեցաւ աւլի օր։

ԾՈՎԱՅԻՆ նախարար Ճէլալ փաշա հիւանդ է։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ գրեց բոլոր Թաղապետութեանց որպէս զի ասկից ետք, ամէն 3-4 ամիսը անգամ մը Քաղաքապետութեան ղրկեն իրենց օրհաշիւ և յարակից տոմարները։ Ասոնք Հաշուակալութեանց դիւանին քննութեան պիտի ենթարկուին, ինչպէս որ կ՚ըլլայ Քաղաքապետութեան հաշիւներուն համար։

ՀԵԼԼԷՆ դեսպան Մ. Կրիբարիս, որ Վիէննա կը գտնուէր, Պոլիս դարձաւ։

ՊԱՐՍԻՑ դեսպանատան Ա. Թարգման Ցովհաննէս խան որ հիւանդ էր, գոհութեամբ կը լսենք թէ ապաքինած է։

ԱՇԽԱՐՀԻԿ ԿԵԱՆՔԷ.— Շաբաթ գիշեր Թարապիա, Աբրահամ փաշայի հոյակապ պարտէզին մէջ տեղի ունեցաւ չքեղ ցայգահանդէս մը զոր սարքած էր Թարապիոյ Բոլօ քլիւպը։ Պարտէզը հիանալի տեսարան մը կ՚ընծայէր։ Լուսաւոր աղեղներ կանգնուած էին գլխաւոր ճամբաներուն վրայ և բազմագունեան լապտերները իրենց պերճազան երանգներով կը դրասանդէին կանանչութիւնը։ Ձախ կողմը Քօշկ մը բոլորովին սպիտակ, պարասրահ էր եղած։ Այս պերճազարդ շէնքին մէկ քովը կար լճակ մը, որուն ջուրին վրայ կը տատանէր մակոյկ մը լուսազարդուած։ Եղանակին ամէնէն փայլուն հանդէսը եղաւ։ Ամէն ազգի բարձր դասը ժամադրած էր հոն։ Անկարելի է նկարագրել արդուզարդերու և պատկերներու ճոխութիւնը։ Ժամը եւրոպական 10էն սկսան պարերը և շարունակուեցան մինչեւ երկու։ Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին.— Անգլիական, իտալական, ամերիկեան, պելժիական, սպանիական դեսպանները ընտանիքով, Նէճիպ փաշա Մէլհամէ և Տիկինը, Աբրահամ փաշա Երամեան և իր զաւակները, Ռոմէի փաշա, Նուրի պէյ, Մէլէք պէյ, դեսպանական բարձր պաշտօնատարներ, Տիկին Բանճիրի պէյ, Տէր և Տիկին Զարիֆի, Տէր և Տիկին Էսաեան, Գայսէրլեան, Կիւմիւշկերտան, Գարակէօզեան ընտանիքները, Տէր և Տիկին Ասլանեան, Տէր և Տիկին և Օր. Քիւբէլեան և Անմանեան, Տէր և Տիկին Սէրվիչէն, ևն.։

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ԽԱՐԴԱԽՈՒԹԻՒՆ.— Ատալիոյ գաւառին նոր մարդահամարի գործողութեանց մէջ խարդախութիւններ երեւան հանուեցան, որոնց պատասխանատու պաշտօնեաները Ապտի և Ահմէտ էֆէնտիները դատաստանի ենթարկուեցան։ Միւս կողմէ հրահանգ տրուեցաւ նոր մարդահամարի ձեռնարկել այն տեղերը որոնց մասին խարդախութիւն գործուած էր։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ Երկրագործական վարժարանը պիտի ընդարձակուի 68,000 ղրուշ ծախքով մը։

ԱՅՏԸՆԷՆ կը գրեն թէ վերջին լուրերու նայելով Սուլթանիէ խաղողին քանակը 500,000 կենդինար հազիւ պիտի ըլլայ եղեր, և ոչ թէ 700,000, ինչպէս ծանուցուած էր նախապէս։ Անցեալ տարի նոյն բերքը 920,000 կենդինար էր։ Իսկ թուզին բերքը կը հաշուուի 90,000 բեռ, մինչ անցեալ տարի 110,000 էր։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԽՄԲԱԳՐԻՆ ԵՒ ԴԵՐԱՍԱՆԻՆ ԴԱՏԻՆ ԵԼՔԸ.— Երէկ առտու ֆրանսական հիւպատոսարանի դատարանը, վերջին անգամ նկատի առաւ Սդամպուլի Թատերական քննադատ Մ. Սիմի կողմէ բացուած նախատինքի դատը, դերասան Մ. Բօլանի դէմ։ Ատեանը նկատեց որ 1. Մ. Սիմ իր յօդուածներուն մէջ ոչ մէկ կերպով անցած է քննադատութեան իրաւասութեան սահմաններէն։ 2. Թէ բիճեռւֆ բառը օրինական և բառարանական առումով նախատինք մը չէ։ 3. Թէ այդ նախատինքը չէ եղած այնչափ հրապարակային որ օրէնքին տրամադրութեանց տակ իյնայ։ 4. Թէ միւս կողմէ Մ. Բօլան անպատշաճ ընթացք ունեցած է որքան բեմին վրայ նոյնքան նրբանցքին մէջ, բայց կրնար գրգռուած ըլլալ Մ. Սիմի մէկ չարժումէն։ Այսպէս, դատարանը օրէնքին բոլոր նպաստաւորութիւնները ի գործ դնելով, դերասանը դատապարտեց ամենափոքր պատիժին 5 ֆրանքի և դատական ծախքերու վճարման։ Այս մասին պիտի գործադրուի սակայն Պերանժէի օրէնքը որ է ներել առաջին անգամ դատապարտուողի մը։ Իսկ դատարանը մերժեց դերասանին կողմէ խմբագրին դէմ բացուած վնասուց հատուցման դատը, զոր բացած էր այն պատրուակով թէ Մ. Սիմի քննադատութիւններէն իր շահը վնասուած էր։

ՈՍՏԻԿԱՆՆԵՐՈՒ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ.— Պոլիս, Շէհիր Էմինի Թաղին քոմիսէրներէն Իսմայիլ էֆ. և ոստիկան Ալի էֆ. ասկէց առաջ բանի մը անգամ նոյն թաղը տուն մը և տանտերը՝ սրճեփ Իպրահիմը բռնելով ծեծած էին։ Պոլսոյ Պատժական ատեանը շաբաթ օր դատեց զանոնք և 8 ամիս բանտարկութեան դատապարտեց Իսմայիլ էֆ.ն, որ ասկէց առաջ ալ նոյնօրինակ արարք մը ունեցած էր, և 2 շաբաթ բանտարկութեան Ալի էֆ.ն։

ՈՃԻՐ.— Լուսանկարիչ Ալի Րիզա առջի գիշեր Ղալաթիա, Բէրուզի հանրատունը երթալով, իր տարփուհին Մարեանօն վիրաւորեց վիզին ձախ կողմէն և կուրծքէն ու փախաւ։

ԽԱԲԵԲԱՅՈՒԹԻՒՆ.— Հաճի Օսման անուն մէկը Ինքզինքին պտուղի վաճառականի հով տալով Նիկոմիդիա կ՚երթայ եւ Համիտիէ Ճատտէսի, պղտղավաճառ Թաթար Հասան Բեհէտ էֆ.էն կ՚ուզէ 800 ձմերուկ, ընտիր տեսակէն։ Սակարկութիւնը կ՚աւարտի եւ Հաճի Օսման կը խոստանայ փոխարժէքը եղող 15 ոսկին վճարել երբ ապրանքը Պոլիս իրեն յանձնուի։ Վաճառորդը բնական է թէ կը վստահի, ուստի ձմերուկները լաւ մը կը զատէ, ծախքեր կ՚ընէ շոգենաւ կը բեռցնէ եւ ինք ալ միասին Պոլիս կուգայ։ Իրաւ ալ Էմին Էօնիի մէջ կը գտնէ հուշակաւոր վաճառականը, որ կ՚ուզէ ձմերուկները առնել. բայց Հասան էֆ. քիթը հոտ առնող մարդ, դրամը կը պահանջէ եւ մարդուկին խանութը կը հարցնէ։ Հաճի Օսման տեսնելով որ գործը աղէկի չերթար, կամացուկ մը կծիկը կը դնէ, մինչ վաճառորդը կը ստիպուի կէս գինով ձեռքէ հանել ձմերուկները, չհաշուելով նաւողչէքը եւ իր սիրտհատումները, որով կը դառնայ մարդը իր տեղը։

ԱՆՍՊԱՍԵԼԻ ԼՈՂԱՆՔ.— Բերացի երկու տիկիններ, երկու պարոններու ընկերակցութեամբ կիրակի օր մակոյկով պտոյտ մը կը կատարէին Պէօյիւքտէրէի առջեւ, երբ, նաւամատոյցին մօտ, չորսը մէկէն լոգանք մը ըրին որ ապահովաբար իրենց զբօսական յայտագրին մէջ նշանակուած չէր։ Նաւամատոյցին մօտենալ կ՚ուզէին, երբ մակոյկը կը շրջեցաւ և ամէնքը մէկ ծով նետուեցան։ Աղմուկ ու ճիչեր։ Անմիջապէս հասան բարեբաղդաբար և մէկ մէկիկ ջուրէն քաշեցին այս անփորձ լողացողները, որոնք սպանիական դեսպանատունը տարուեցան և իրենց նոր զգեստներնին տրուեցան, Իրիկունը ուրախ զուարթ Բերա դարձան, հաճելի յիշատակ միայն պահելով այս անվախճան միջադէպէն։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՈՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

6 Օգոստ. 1906

Հեռագրական գործակալութիւնը մինչեւ Թերթիս տպուած միջոցին չհաղորդեց Բարիզի Սակարանին գիները։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՆԱՒԱՅԻՆ ԱՂԷՏԱԼԻ ԱՐԿԱԾ

ԿԱՐԴԱԳԻՆԷ (Սպանիա), Օգս. 5.— Իտալական Սիրիօ շոգենաւը, որ Պարսելոնայէ հոս կուգար իր մէջ ունենալով 700 Իտալացի և Սպանիացի գաղթականներ, ընկղմեցաւ Բալօս հրուանդանին մօտ։ 300 հոգի խեղդուեցան, և 80 հոգի ազատեցան վիրաւոր վիճակի մէջ։ Կ՚ըսուի թէ աղէտը առաջ եկած է նաւապետին մէկ անզգուշութեանը պատճառաւ։ Նաւապետը անձնասպան եղաւ։ Նաւազներէն մեծագոյն մասը, 127 հոգի, ազատուեցաւ։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆիկարօ կը հերքէ այն լուրը թէ Գերմանիոյ ու Ռուսիոյ կայսերը մօտերս պիտի տեսակցին։

ՊԵՐԼԻՆ.— Վիլհելմ կայսրը օգոստոս 11ին Վիլհէլմսհէօհէի դղեակը պիտի երթայ ուր կը գտնուի կայսրուհին, յետոյ ճամբայ պիտի ելլէ դիմաւորելու Անգլիոյ Թագաւորը Քրօնպէրկի մէջ։ Այսօր երկարօրէն աշխատեցաւ Պատերազմական նախարարին հետ։

ՀՌՈՄ.— Միլանի ցուցահանդէսին հրդեհին նկատմամբ կատարուած քննութեամբ հաստատուեցաւ թէ գողերու կողմէ դիտմամբ ձգուած է՝ զարդանկարչութեան ճիւղին մէջ գտնուած թանկագին առարկաները գողնալու համար։ Կատարուած կառավարական քննութենէն երեւան ելաւ որ կարծուածէն շատ աւելի մեծ է վնասը որ 15 միլիոն ֆրանք կը գնահատուի։ Ռիքօրտիի երաժշտական համբաւաւոր հաւաքածոն փճացաւ։ Ամբողջովին այրեցան Վէրտիի, Ռօսինիի և Բոնիչէլլիի ձեռագիր նօթաները։ Քննութիւնը կը շարունակուի։

ԲԱՐԻԶ.— Զօր. Նէկրիէ յայտարարած ըլլալով որ սուտ է Մաթէնի մէջ Զօր. Անտրէի կողմէ հրատարակուած յիշատակներուն մէկ մասը (Տրէյֆիւսի գործին մասին) երկու կողմէ վկաներ սահմանուեցան։ Հաւանօրէն վաղը մենամարտ տեղի ունենայ երկու զօրավարներուն միջեւ։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Բօրթ Արթուրի անձնատուութեան քննիչ յանձնաժողովին տեղեկագիրը լրատիւ կը մեղադրէ Զօր. Սթօսէլը՝ այդ տեղը յանձնած ըլլալուն համար, զոր տասնըեօթը բարձրաստիճան սպաներ կ՚ուզէին պաշտպանել։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին նիստերը յետաձգուեցան մինչեւ Նոյեմբեր 23։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սպանիոյ Վարչապետը յայտարարեց թէ պաշտօնապէս տեղեկութիւն չունի թէ Գերմանիոյ կայսրը Սպանիա պիտի այցելէ։

ՔԻՍԻՆԿԷՆ.— Եգիպտոսի Խտիվը հոս ժամանեց՝ անձը դարմանելու։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Սպանեա-ամերիկեան առեւտրական դաշնագրութիւնը սեպտեմբերէն պիտի գործադրուի, վասն զի տակաւին երկրորդական կէտեր կան կարգադրուելիք։

—Մ. Նահանգները Ինքզինքնին դուրս ձգուած նկատելով Մանչուրիոյ վաճառականութենէն, դիտողութիւններ ըրին Ճափոնի։

Ձ. Տ. Ս. ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ

ԵՐԿՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ—ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ

Կը պարունակէ 40000է աւելի բառեր, ոճեր, առածներ ևն. ևն. Գնահատուած ծանօթ լեզուագէտներէ։

Սոյն Բառարանը որ կը բաղկանայ 507 էջերէ, պատրաստուած է մեծ խնամքով և գլխաւոր հետեւողութեամբ Webster-ի հոյակապ բառագիրքին։

Անհրաժեշտ բոլոր անոնց որոնք պէտք ունին ճշմարտապէս գործնական բառարանի մը։

Ընտիր պարունակութիւն, ընտիր թուղթ, ընտիր կազմ։

ԳԻՆ ԼԱԹԱԿԱԶՄ 35 ԴԱՀԵԿԱՆ

ՉՈՐԵՔԼԵԶՈՒԵԱՆ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ—ԳԱՂԻԵՐԷՆ—ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ—ԳԵՐՄԱՆԵՐԷՆ

Կը պարունակէ 3 մասեր.

Մաս Ա. Բառագիտութիւն.

Մաս Բ. Խօսակցութիւններ, այցելութեան, գնման, վաճառման, ժամանակ այլեւայլ արհեստաւորաց հետ. ճամբորդութեան մէջ ևն. ևն։

Մաս Գ. Նամակներ, տոմսեր, հրաւիրագիրներ, պարտամուրհակներ և վաճառականական թղթակցութիւններ։— Գնահատուած ծանօթ լեզուագէտներէ։

Սոյն հատորին շնորհիւ որ ամէն մարդու հաւասարապէս կրնայ օգտակար ըլլալ, կարելի է խիստ քիչ ժամանակի մէջ սահուն կերպով խօսակցիլ և թղթակցիլ։

Անհրաժեշտ ամէն ուսանողի, ուսուցչի, վաճառականի, գրագրի, խանութպանի և առ հասարակ ամէն մարդու։ — Էջ 320, Գին լաթակազմ 12 դահեկան։

Վերոյիշեալ երկու գիրքերն ալ կը վաճառուին բոլոր գրավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Պ. Պալըմ Գրատունը։ Վաճառականաց համար մասնաւոր զեղչ։

12—9

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Տէր

Եէտիգուլէ մեր աղիքի գործարանին մէջ իբր պաշտօնեայ աշխատող Սարգիս Միրիճանեանը երեք տարիէ ի վեր առանց դրամագլխի, մի միայն զինքը քաջալերելու նպատակաւ մեր հետ ընկեր ըրած էինք։ Այս անգամ 1906 Ցունիս 30ին միատեղ հաշուեկնսանք ի ներկայութեան պատուաւոր վաճառականաց Իպրահիմ Ահմէտ էֆ.ի, Կիւթավ Բունչլերի և Գրիգոր էֆ. Սերոբեանի ուր յիշեալին որ և է դրամագլուխ չունենալը կրկին հաստատուելով սահմանեցանք մեր կազմած կ. Միրիճանեան և Ընկ.էն բաժնել զինքը։ Եւ որովհետեւ վերոյիշեալ Սարգիս Միրիճանեան առեւտրական հրապարակի վրայ մինչեւ ցայսօր ընկերութեան անուան համար ո և է գործառնութիւն մը ընելու իրաւասութիւնը չունէր, հետեւաբար Երէկկի Թիւ 1560 Մանզումէի Էֆքեար յարգելի թերթին երրորդ էջին մէջ իբր շրջաբերականաւ ըրած ակնարկութիւնները անտեղի և բոլորովին կարեւորութենէ զուրկ կը համարինք, աւելցնելով թէ՝ մեր կազմած կ. Միրիճանեան և Ընկ. ըստ առաջնոյն և աւելի արդիւնաւոր կերպով իր գործառնութիւնները կը շարունակէ։

ԿԱՐԱՊԵՏ ՄԻՐԻՃԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

24 Ցուլիս 1906

ՊՈՄ ՏԸ ՖԻԿ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՔՈՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Օ.Ո.	104.33
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	105.05
Երէկուան էն բարձր գինը	»	105.05½
» էն վար գինը	»	104.30½

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	ֆր.	145.62½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	145.87½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	145.87½
» էն վար գինը	»	145.50

Շիրքէթը Խայրիէ	Օ.Ո.	37.
Միտիլլիի Պանքա		6.—
Սելանիկի «	ֆր.	173.—
Քոմերսիալ	Ա.Ո.	9.09
Քարասու Բրէվէզէժիէ	ֆր.	153.50
» Օրտինէր	»	141.—
Իզմիրի քարափ	»	595.—
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ.Ո.	4.47
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	8.97
» պարտաթուղթ	ֆր.	488.—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	294.—
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա.Ո.	18.15
Քարափ Կ. Պոլսոյ	ֆր.	459.—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբս. 1886		323.—
» » » 1903		266.75
Թրանսվալ		50.—

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Ցունական փոխառութիւն	ֆր.	265.—
Պանք Նաս. Կրէս.	»	430.—
» « » նոր	Օ.Ո.	4.04
Լաւրիոմ	ֆր.	59.—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղշ.էն	Ղշ. փր.
Ֆրանսական ոսկի	87.09
Անգլիական ոսկի	109 29
Բօլ	90.30
Մէճիտիյէ արծաթ	107.20
Ռուպլի թղթադրամ	8.73
Քրիմից	50.—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	ղշ.	109.20
Բարիզի » »	ֆր.	22.96¼
Վիէննայի » »	քուրօն	21.95
Պերլինի » »	մարք	18.71

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

5 Օգոստոս 1906

Ֆրանսական Ռանթ 3 %		97.47
Օսմ. միաց. փոխ. 4 %	բաց.	96.75
» » »	գոց.	96.75
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	146.—
Րէժիի պարտաթուղթ	»	437.—
Օսմանեան մաքս	»	485.—
Օսմանեան Պանքա	»	645.—
Քրէտի Լիոնէ	»	1156.—
Բարիզի Պանքա	»	1511.—
Աւստրիական Ռանթ	4 %	100.—
Իտալական »	5 %	—.—
Ռուսական »	4 % 1901	69 35
Սպանիակ. արտ. փոխ.	4 %	95.60
Պոլիս Քարա Այտըն	ֆր.	616.—

ՊԵՐԼԻՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

5 Օգոստոս 1906

Գերմանական 3 %	87 30
Օսմ. Միաց Փոխ.	95.75
Օսմ. փոխառութիւն 1903	88.70
Ռումէլիի երկաթուղի	145.—
Ռուսական 4 % 1902	69.25
Անատոլ. Երկ. Պարտ. Ա.	—.—
« » » Բ.	102.40
» » Բաժնեթ. 60 %	—.—

ՀՐԱՆՏ ԴԱՄԻԱՆՈՍԵԱՆ

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ
ՆԷԶԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Պէտէլլէրինին նըսֆը լիրա եիւզ ղրուշտան նագտէն՝ վէ նըսֆը տիկէրի Էվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սուրէթ վէ ակրիւ իլէ իյֆա օլունմագ իւզրէ զիյրտէ մահարրէր մահլիւլաթըն պէրմուճիպը Նիզամ տէօրթ հաֆթա իլանընտան 322 սէնէսի Թէմուզըն 17րնճը կիւնիւնտէն 24րնճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար պիւրինճի վէ իքինճի վէ իւչիւնճի հաֆթա իլանաթըրնըն միւզայէտէի աւխյէլէրի վէ 4րնճի հաֆթա իլանընըն տա սօն միւզայէտէսի իճրա օլունաճաղը ճիհէթլէ եալընըզ տէօրտիւնճի հաֆթա իլանը իւչիւն էվրագը մէճլիսը իտարէյէ Թէվտի օլունմաճայա տէկին 100տէ 5 վէ անտըն սօնրա 100տէ 10 զամմ գապուլ օլունաճաղընտան Թալիպ օլանլար վէ տահա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինին էօչրինէ միւսավի Թէէմին աքչէլէրիյլէ պէրապէր Էվգաֆը Հիւմայուն մահլուլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՀԱՖԹԱՍԸ

..8000.— Խըրգաի Շէրիֆտէ Աք Շէմսէտտին մահալլէսինտէ Զուգուր Չէշմէ սօգաղընտա 42 նումէրօլը 2 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաֆըզ Էօմէր։

..8000 Պէտէլը միւզայէտէսի 6000. — Թըզ Թաչը գուրպինտէ Մուսթաֆա պէյ մահալլէսինտէ Տօլապ սօգաղընտա 33 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաֆըզ Էօմէր։

..15000.—Իւսկիւտարտա Իճատիյէ մահալլէսինտէ Քիւչիւք Չիֆթէ Գավագ ճատտէսինտէ 55 նումէրօլը պիր գըթա մէնզիլ արսասընըն նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ։

..14500 Պէտէլը միւզայէտէսի 1000. — Զագմագճըլարտա Տայէ Խաթուն մահալլէսինտէ Զագմագճըլար ճատտէսինտէ 26 նումէրօլը չէհրի 70 ղրուշ քիրաեա միւթէհամմիլ պիր պապ տիւքքեան կէտիկինին 7 հիսսէ իթիպարըյլա պիր հիսսէսի Հաֆըզ Էօմէր։

..6000 Իւսկիւտարտա Խայրէտտին Չավուշ մահալլէսինտէ Թօփհաճը ճատտէսինտէ 179, 181 մագլուպ նումէրօլը չէհրի 100 ղրուշ քիրաեա միւթէհամմիլ մա միւշթէմիլաթ պիր պապ պաչճէը տիւքքեանըյլա պիր գըթա արսանըն նըսֆ հիսսէսի. Րաճիփ։

..10000.— Իւսկիւտարտա Խայրէտտին Չավուշ մահալլէսինտէ Թօփհաճը ճատտէսինտէ 171, 173 մագլուպ նումէրօլը վէ չէհրի 160 ղրուշ քիրաեա միւթէհամմիլ 5 պապ տիւքքեան հավասընը միւշթէմիլ մուգատտէմա իւչ կէմպէճի, ելհէվմ պիր պապ կաղէօզ ֆապրիգասըյլա պիր պապ մաղազանըն 6 հիսսէ իթիպարըյլա 2 հիսսէսի. Րաճիփ։

..16000.— Գասըմփաշատա Զաֆէր խաթունի մահալլէսինտէ Պէյթիւլմալճը սօգաղընտա 30 նումէրօլը տէրունինտէ պիր գույու, վէ պիր լիմօնլըղը հավի պիր գըթա արսանըն նըսֆ հիսսէսի. Շիւքրի։

..8002 Պէտէլը միւզայէտէսի 6000. — Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Թօփճըլար ճատտէսինտէ 324 միւքէրրէր 324 միւքէրրէր 324 նումէրօլը չէհրի 600 ղրուշ քիրաեա միւթէհամմիլ միւսթագըր Ֆէրի ելհէվմ ալճը վէ եէմէնիճի տիւքքեանլարընը միւշթէմիլ պիր պապ խանը իթթիխազ օլունան չէհրիյէ 28 աղչէ իճարէի մուէճճէլէու պիր պապ տիւքքեան միւլքինին տէրունինտէ միւսթագըր չէհրի 60 աղչէ իճարէի մուէճճէլէյլըն Նիզամը քէօմիւրճիւ կէտիկինին 120չէր հիսսէ իթիպարըյլա օն իքիչէր հիսսէսի. Խօրիւճիւ Հիւսէյին։

..46667.— Պէյօղլունտա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Թաթավլալը սօգաղընտա 8, 10 նումէրօլը 16 օտալը միւշթէմիլաթը մալիւմէյի հավի պիր պիրինէ միւթասըլ 2 պապ մէնզիլին 6 հիսսէտէն պիր րիսսէսի. Ահմէտ։

..3334 Թօփխանէտէ Պէճմանի Խօմէր Փաշա մահալլէսինտէ Աղարսու ճատտէսինտէ 5 օտալը պիր պապ մէնզիլին սիւլս հիսսէսի. Ահմէտ։

..5000 Պէտէլը միւզայէտէսի 4000. — Չարշուի Քէպիրտէ Եաղլըգճըլար ճատտէսինտէ 141 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեան տէրունինտէ միւսթագըր եաղլըգճը կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի. Օսման։

ԻՔԻՆՃԻ ՀԱՖԹԱՍԸ

.. 750.—Գասըմ Փաշատա Հաճի Ահմէտ մահալլէսինտէ Էպու-էլ-Ֆիզա Տէրկեահը սօգաղընտա 2 նումէրօլը տէրունինտէ պիր գույույը հավի պիր գըթա արսանըն նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Եահեա։

..300.— Միրկէօն գարիէսինտէ Միրկէօն ճատտէսինտէ 76 նումէրօլը տէրունինտէ պիր գույույը հավի պիր գըթա արսանըն պիւթիւնիւ. Հաճի Ահմէտ։

..40000 25000.—Չարշուի քէպիրտէ Գալփագճըլար պաչը ճատտէսինտէ 221 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեանըն պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ։

..500.—Էտիրնէ գաբուսընտա Զաքըր աղա մահալլէսինտէ Այա Եօրկի սօգաղընտա 60 նումէրօլը պիր գըթա արսանըն պիւթիւնիւ. Օսման։

..6000 Պէտէլը միւզայէտէսի 4000. — Մէվլանանէ գաբուսընտա Այտըն Քէթխուտա մահալլէսինտէ Չարգխանէ սօգաղընտա 10 նումէրօլը 4 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի Հաճի Մահմուտ։

..2000.—Գատը գարիէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Այըրլըգ Չէշմէսի սօգաղընտա 30 նումէրօլը պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի Հաճի Մահմուտ։

..1330.— Իւսկիւտարտա Բաղար պաչը մահալլէսինտէ Միրօղլը սօգաղընտա 6, 4 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեանն իլէ Մէզարթ Րէիս մահալլէսինտէ Եէնի Մահալլէ ճատտէսինտէ 16նումէրօլը միւլք մա կէտիկ պիր գըթա տիւքքեան արսասը միւլքինին 12 հիսսէ իթիպարըյլա պիր պուչուք հիսսէսի. Հաճի Եահեա։

..8572. Պէտէլը միւզայէտէսի 6000. — Չարշուի Քէպիրտէ Քէսէճիլէր սօգաղընտա 80 նումէրօլը չէհրի 160 ղր. քիրաեա միւթէհամմիլ միւլք մա կէտիկ պիր պապ տիւքքեանըն 7 հիսսէ իթիպարըյլա 3 հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..2250. Պէտէլը միւզայէտէսի 1700. — Գարա Կէօմրիւկտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Պըգմագ Մէսճիտ սօգաղընտա 22 նումէրօլը իքի օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Մուսթաֆա։

..13333. Պէտէլը միւզայէտէսի 13333.— Մահմուտ Փաշատա Հաճի Պիւչիւք մահալլէսինտէ Մահմուտ Փաշա ճատտէսինտէ 182 նումէրօլը չէհրի 300 ղրուշ քիրաեա միւթէհամմիլ մա կէտիկ պիր պապ տիւքքեանըն 9 հիսսէ իթիպարըյլա 2 հիսսէսի. Նաղիֆ։

ԻՒՉԻՒՆՃԻ ՀԱՖԹԱՍԸ

..4000 Պէտէլը միւզայէտէսի 2500. — Եէնի Պաղչէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Արմուտլը սօգաղընտա 38 նումէրօլը պիր օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ։

..250 Պէտէլը միւզայէտէսի 250.— Թօփհանէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Պօղազքէսէն ճատտէսինտէ 32 նումէրօլը տիւքքեան միւլքինին րուպ հիսսէսի. Խօրիւճի Հիւսէյին։

..16000.—Խասքէօյտէ Ապտիւսսէլամ մահալլէսինտէ Բրաթիգ եօգուշընտա 2 նումէրօլը 3260 զըրա պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. Ահմէտ։

2000 Պէտէլը միւզայէտէսի 2000.— Գասըմ Փաշատա Ճամիի Քէպիր մահալլէսինտէ Թէրսանէ գաբուսը ճատտէսինտէ 15 նումէրօլը 2 օտալը հավի միւլք մա կէտիկ պիր պապ գասապ տիւքքեանընըն պէշտէ պիր հիսսէսի. Հաճի Եահեա։

.. 8000.— Ֆաթիհտէ խարաճճը Մուհիէտտին մահալլէսինտէ Թըլթմալար ճատտէսինտէ միւքէրրէր 3 նումէրօլը, 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Օսման։

..3000.— Խասքէօյտէ Սիւալիճէտէ Մահմուտ աղա մահալլէսինտէ Քըրգ Նէրտիպան սօգաղընտա 15 նումէրօլը, պիր օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Եահեա։

..6666 Պէտէլը միւզայէտէսի 4000. Ահմէտիյէտէ Սօֆուլար մահալլէսինտէ Ահմէտիէ ճատտէսինտէ 44 նումէրօլը ֆէվգընտա պիր օտալը հավի պիր պապ տիւքքեանըն սիւլիսան հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր։

..8000.—Սալմաթօմրուգտա Պէֆէվի մահալլէսինտէ Տօլապ սօգաղընտա 7 նումէրօլը, 4 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաֆըզ Էօմէր։

..8000.—Ագսէրայտա Միրաթ Փաշա մահալլէսինտէ Խօրխօր ճատտէսինտէ 60 նումէրօլը ֆէվգընտա պիր օտալը հավի միւլք մա կէտիկ պիր պապ տիւքքեանըն պիւթիւնի. Մուսթաֆա։

.. 2500.—Չարշուի Քէպիրտէ Թէրզիպաշը Արալըգ սօգաղընտա 2 վէ 4 նումէրօլը չէհրի 300 ղրուշ քիրալը մուգատտէմա իքի վէ ելհէվմ եէկտիկէրինէ մագլուպ պիր պապ տիւքքեան տէրունինտէ միւսթագըր չատըրճը կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարըյլա 15 սէհիմի. Հաճի Ահմէտ։

..8000 Պէտէլը միւզայէտէսի 4500. — Տըրագդանտա Թէրճէման Եունուս մահալլէսինտէ Թաշ մէքթէպ սօգաղընտա 21 նումէրօլը, 4 օտալը միւշթէմիլաթը մալիւմէյի հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ։

..6250 Պէտէլը միւզայէտէսի 6250. —Անատօլը Հիսարընտա Չավուշպաշը ճատտէսինտէ 6 նումէրօլը տէրունինտէ 3 օտա վէ միւշթէմիլաթ, Պէօյիւք Արմուտլը Պօսթանը տիմէչլէ մաարուֆ պիր գըթա պօսթան կէտիկինին 48 հիսսէ իթիպարըյլա 2 հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..20000 Իւսկիւտարտա Րում Մէհմէտ Փաշա մահալլէսինտէ Շէմսի Փաշա ճատտէսինտէ 31 վէ տէպաղխանէ տէրունինտէ 3 նումէրօլը 2 պապ տիւքքեանըն պիւթիւնի. Հաճի Հիւսէյին։

..6000 Պէտէլը միւզայէտէսի 4000. — Մօնլա Քիւրանիտէ Սէյիտ Գալֆա մահալլէսինտէ Զուգուր Պօսթան սօգաղընտա 39 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ։

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻ ՀԱՖԹԱՍԸ

Գըյմէթը մուխամմէնէսի

..38,000 Պէտէլը միւզայէտէսի 35 պին Գումգաբուտա Թավաշի Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ Թէլլի օտալար սօգաղընտա 12 միւքէրրէր 12 նումէրօլը 6 օտալը միւշթէմիլաթը մալիւմէյի հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Մուսթաֆա։

..1335.—Իւսկիւտարտա Հաճէ Հիւսնիյէ Խաթուն մահալլէսինտէ Ճամիի Շէրիֆ սօգաղընտա 8 նումէրօլը, 5 օտալը պիր պապ մէնզիլին 6 հիսսէ իթիպարըյլա պիր հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ։

..4000. Պէտէլը միւզայէտէսի 2500. —Զագմագճըլարտա Տայէ Խաթուն մահալլէսինտէ Զագմագճըլար եօգուշը ճատտէսինտէ 48 նումէրօլը ֆէվգինտէ 1 օտալը հավի չէհրի 60 ղրուշ քիրալը միւթէհամմիլ պիր պապ տիւքքեանըն 120 սէհիմտէն 40 սէհիմի. Հաճի Ահմէտ։

..8250. — Իւսկիւտարտա Էվլիա Խօճա մահալլէսինտէ Քանըրճըր Մահմուտ սօգաղընտա 6 նումէրօլը պէշ օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Եահեա։

..14,000.— Պէյօղլընտա Քամէր Խաթուն մահալլէսինտէ Քալեօնճը Գուլլուղը ճատտէսինտէ 137 նումէրօլը 4 օտալը պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Շիւքրի։

..2500. Պէտէլը միւզայէտէսի 1800. —Գասըմ Փաշատա Հաճի Խուսրէվ մահալլէսինտէ Չէչմէ սօգաղընտա 11, 13 նումէրօլը 2 օտալը պիր պապ մէնզիլ իլէ պիր գըթա արսանըն 3 հիսսէ իթիպարըյլա իքի պուչուք հիսսէսի. Շիւքրի։

..1668.— Իւսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆէնտի մահալլէսինտէ Չամլըճա նըն Իճատիէ ճատտէսինտէ 22 նումէրօլը պիր գըթա արսանըն սիւլիւս հիսսէսի. Րաճիփ։

..17,834.— Սուլթան Պայազիտտէ Էմին պէյ մահալլէսինտէ Սուլթան Պայազիտ ճատտէսինտէ 164, 162 նումէրօլը միւլք մա կէտիք պիր պապ տիւքքեանըն կէտիկինին նըսֆ միւլքինին սիւլիւս հիսսէսիյլէ 160 նիւմէրօլը իւչ պապ պէքեար օտասընըն րուպ հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր։

..4791½.—Չարշուի Քէպիրտէ Ճէվահիր Պէտէսթէնինտէ սաղտըճը օտասա 38 նիւմէրօլը տօլապըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա, 58 սէհիմէ, 39, 40, 41 նիւմէրօլը իւչ պապ տօլապըն նըսֆ հիսսէսի. Շիւքրի։

..4670.—Սուլթան Պայազիտտէ Էմին պէյ մահալլէսինտէ Բարմագ Գաբու սօգաղընտա 14 նիւմէրօլը ֆէվգընտա պիր օտա, ալթընտա պիր պօտրումը միւշթէմիլ չէհրի 300 ղրուշ քիրալը պիր միւլք մա կէտիկ պիր պապ Գաֆաֆ տիւքքեանընըն կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարըյլա 14 սէհիմի միւլքինին 8 սէհիմի. Մուսթաֆա։

..8000.— Սուլթան Պայազիտտէ Էմին պէյ մահալլէսինտէ Օքճըլար Պաշը ճատտէսինտէ 2, 4, 6, 10 նիւմէրօլը, ալթընտա իքի պօտրումը ֆէվգինտէ 4 պապ օտայը հավի միւլք մա կէտիկ իքի պապ տիւքքեանըն 75 հիսսէ իթիպարըյլա 6 հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..2300.—Սուլթան Պայազիտտէ Էմին պէյ մահալլէսինտէ, Բարմագ Գաբու սօգաղընտա, 15, 17 նիւմէրօլը եէկտիկէրինէ մագլուպ, ֆէվգինտէ 1 օտայը հավի պիր պապ տիւքքեանըն նիւմէրօլը մուայյէն մահալլէսինտէ 120 սէհիմ իթիպարըյլա 24 սէհիմի. Մուսթաֆա։

..2920.—Սուլթան Պայէզիտտէ Էմին պէյ մահալլէսինտէ Բարմագ Գաբու սօգաղընտա 10 նիւմէրօլը ֆէվգինտէ պիր օտա, ալթընտա պիր պօտրումը հավի միւլք մա կէտիկ պիր պապ տիւքքեանըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա կէտիկինին 10, միւլքինին 12 սէհիմի.

..4000.— Խասքէօյտէ Ապտիւսսէլամ մահալլէսինտէ, Խումպարաճը ճատտէսինտէ 165,169, 171 նիւմէրօլը միւլք մա կէտիկ իւչ պապ տիւքքեան վէ Վաբօր Իսկէլէսի սօգաղընտա 21 վէ Խալըճը օղլը իսկէլէսի սօգաղընտա 6 նիւմէրօլը միւլք մա կէտիկ 2 պապ տիւքքեանըն անճաք միւլքէրինին 10 հիսսէ իթիպարըյլա 2 հիսսէսի Հաճի Եահեա։

..3500.— Սուլթան Պայազիտտէ Էմին պէյ մահալլէսինտէ Բարմագ Գաբու ճատտէսինտէ 4 նիւմէրօլը ֆէվգընտա պիր օտա, ալթընտա պիր պօտրումը վէ չէհրի 240 ղրուշ քիրայը հավի պիր պապ տիւքքեան կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարըյլա 12 սէհիմի. Մուսթաֆա։

..14000.— Իսթէնիա գարիէսինտէ Հավուզլը Պօսթան մէվգիընտա 7, 10 նիւմէրօլը իքի մասուրա մահ լէզիզի վէ միւշթէմիլաթը մալիւմէյի հավի 1 գըթա պօսթանըն իքի խումս հիսսէսի. Խօրիւճիւ Հիւսէյին։

..37932.—Օրթաքէօյտէ Անպարլը Տէրէ ճատտէսինտէ 38 նիւմէրօլը պիր գըթա Թարլա վէ պօսթանըն իւչ պուչուք տէօնիւմ մահալլինտէ միւսթագար Պաղչէ կէտիկինին 6 հիսսէտէն 4 հիսսէսիյլէ մէզքիւր պօսթան միւշթէմիլաթընտան պիւլա կէտիկ 40 տէօնիւմ թարլանըն պէշտէ իւչ հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր։

ՇՈՒՐԱՅԻ ՊԱՀՐԻՅԷՍԻՆ

Պահրիյէ էրզագ անպարը իչունի պիր սէնէ զարֆընտա լիւզումը օլաճագ օլան պիր միլիօն իքի եիւզ պին ճէտմի գըյէ էրզ իլէ եիւզ պին գըյէ տէ օթուզ պին գըյէտէ րուղընը զէյթին իխթասընտա Թալիպ օլանլարըն միւնագասատա պուլունմագ իւզրէ Թէէմինաթ աքչէլէրինի վէ եա միւթէպէր պանքա քէֆալէթնամէլէրինի միւսթասհըպէն Շուրայի Պահրիյէ լէվազըմ սաթըն ալմա գօմիսիօնունա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 18 Թէմուզ 322 3—3

Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396, Բերա, Մեծ Փողոց, 396
(Նաննիի զարեջրատան վրայի յարկը)

Ամենաաստիկ ցաւած ակռաները վ․յրկեանապէս կը բուժեն, ցաւով զիմել և բուժուած փտածները ուղղելու պայմանով։ Արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն յար և նման բնականի, ազատ արտասանութիւն և կատարեալ ծամողութիւն երաշխաւորեալ։

Դարուս ամենակատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ամառները ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր, և ձմեռները առաւօտէն մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ՝ կ’ընդունին։ 10—50

ԼԱՆՔԱՇԻՐ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Սդերլին

Դրամագլ․ աւելի քան 13,000,000
Տարեկան զանձում տո-
կոսէ և ապահովագինէ 4,162,578
Անգլ․ ապահովագրական ընկերութիւն
հրդեհի դէմ եւ կեանքի վրայ
Որ այժմ ձուլուած է ՌՕՅԸԼ
ապահովագրական Ընկերութեան հետ

Հրդեհի դէմ ապահովագրութեան ամէն տեսակ տեղեկանութիւններու վրայ, —քարաշէն և փայտաշէն կալուածներ, տուներ, խանութներ, ապրանքներ, եւն. եւն.։

Լանքաշիր միշտ նշանաւոր եղած է ամէն կողմ պատրաստ և արագ վճարում կատարելուն համար։

Իր դրամագլուխն՝ 13,062,125 անգլ․ ոսկին բարձր Թիւը բացարձակ ապահովութիւն մը կ՚երաշխաւորէ ապահովագրեալներուն։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆՔ
ԼԻՎՐՊՈՒԼ, թիւ 1՝ ՆՈՐԹ ՃՕՆ ՍԹՐԻԹ
ԼՈՆՏՈՆ, 28՝ ԼՈՄՊԱՐՏ ՍԹՐԻԹ
ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
ՓՕՍՏ ՄԻԼԼԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.
Նօ. 4 և 5 Քիւչիւք Թիւնէլ խան
Դեր-Գործակալ եբրենի
ՄԱԳՍՈՒՏ Ե. ՍԱՆՏԱԼՃԵԱՆ
Ուրիշ դեր գործակալութիւններ ամէն Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։
50—11

Բոլորովին սխալ է
Եթէ մարդիկ իրենց փտած
կամ կոտրած ակռաները
քաշել կուտան.

ԹՈՂ ԴԻՄԵՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆԻ
որ արհեստական ակռաներ կը հաստատէ
ոսկի կը լեցնէ
եւ ոսկի գուռոն կ’անցընէ

Այցելութիւններ կ’ընդունի ամէն օր առտուն կանուխ, Սկիւտար, Ինատիյէ իր բնակարանը և ժամը 4—11 Պոլիս, Պաղչէ Գաբու, Պին-Պիր-Չէչիտ վաճառատան դիմաց։ 12—50

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ԵԹԷ Կ'ՈՒԶԷՔ
ԱԺԱՆ ԱԺԱՆ ԳՆԵԼ

Եղանակիս յատուկ վայելուչ և դիմացկուն մանչու և աղջկան հագուստներ, կիներու համար տաս և մետաքս սաքեր, պլուզներ, թաֆթա և պաթիստ մետներ, ֆիստանլըգներ, ֆիլսիքոս և բուրդ չապիկներ կանանց և էրիկմարդոց համար, թաշկինակ, հովանոց, օծիւն յատուկ ձերմակեղէն, վերջապէս գործածութեան համար ամէն տեսակ իրեղէններ։ Հաճեցէք դիմել Սուլթան Համամ, Տիգրանեան խան թիւ 4, 5, 7 վաճառատունը ուր պիտի գտնէք նեւ նորայայէն նոր հասած աղօք ապրանքներու ճոխ մթերք մը, անմրցելի կերպով աժան գիներով։ Փորձեցէք անգամ մը այցելել և գոհ մնալնիդ անտարակուսելի է։ 14

ՊԷԹՐՕԼ ՈՒՐԱԼ
ՄԱԶԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
PETROLE OURAL

Երբ մազերնիդ լաւ մը լուաք ՊԷԹՐՕԼ ՈՒՐԱԼի հականեխիչ և զօրացուցիչ հեղուկով, վստահ եղէք թէ անոնք բնաւ պիտի չթափին և ձեր գլխուն ծակոտիկները աւելի պիտի զօրանան։

Ցիչեալ հեղուկը վաւերացուած է ֆրանսական Բժշկական Կաճառէն և այսօր ամէն կողմ կը գործածուի։ Եթէ հերաթափութենէ բռնուած էք, գործածեցէք այս հեղուկը և կատարելապէս պիտի բուժուիք, և ձեր մազերը աւելի պիտի զօրանան, չատնան և ձեր դէմքին գեղեցկութիւնը պիտի աւելնայ։

Կը ծախուի բոլոր օափրիկներուն և դեղավաճառներուն քով։ Միակ կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս, Պաղչէ-Գաբու թիւ 5-11 Գ. Պօթիլիատիս և ընկերութեան կեդրոնատեղին։ 25—8

ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ
ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԱՂՋԿԱՆՑ
ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ ՄԱՆՉԵՐՈՒ
ԵՒ
ԵՐԿՍԵՌ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ
ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՅ
Բանկալթի
Պրդ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

Վարժարանիս Պրդ տարեշրջանին վերամուտը, յետ ամառնային արձակուրդի, անզի պիտի ունենայ յառաջիկայ Օգոստոս 28ին և դասախօսութիւնները նոյն օրը պիտի սկսին։

Կը հրաւիրուին աշակերտաց ծնողքը և նոր աշակերտ տալ փափաքողները, այցելել վարժարանս և տեսակցելով Տնօրէնութեանս հետ արձանագրել տալ իրենց որդիները յաշակերտութիւն։

Կ’ընդունուին նաեւ այցելու աշակերտուհիներ, ձեռագիտութեան, նկարչութեան և ուսման ո և է ճիւղի համար։

Աշակերտաց և աշակերտուհեաց արձանագրութիւնները կը սկսին Օգոստոս 1ին և տեղի կ’ունենան ամէն օր կէս օրէ առաջ։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Յ. Գ. ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

18 Յուլիս 1906 3—12

ՋՐՐԱԱԹ ՊԱՆՔԱՍԸ ԲԻՅԱՆՔՈՍԸ
ՀԱՍԸԼԱԹԸ ՄՈՒՀԱՃԻՐԻՅՆԻՆ ՄԷՍԱՐԻՖԸ ԽՈՒՍՈՒՍԻՅԷՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԸՐ

Իքրամիյէլէր Տէրսաաստէթտէ Զըրաաթ Պանքասը իտարէի մէրքէզիյէսինտէ Քէօբրիւսէրի բիւնգօ չիւքէսինտէ վէ Օսմանլը Պանգասընտան վէ պաշխալարտա մէզքիւր պանգալար չիւղալարընտան քէշիտէ օլունուր.

ԻՔԻՆՃԻ ՔԷՇԻՏԷ 2 ԻԼՈՒԼ 322 ԹԱՐԻԽԻՆՏԷ ՏԷՐՍԱԱԴԷԹՏԷ
Թիճարէթ վէ Նաֆըա Նէզարէթը ճէլիլէսի սալօնունտա իճրա իտիլէճէքտիր։
ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ՄԷՃՄՈՒԸ ԱՏԷՏԻ 175,000
ԻՔՐԱՄԻՅԷ ԳԱԶԱՆԱՃԱԳ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏԻ 28,660

ՊԻՐԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ 500,000 ՂՐՈՒՇ

2ՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻԷ	3ԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻԷ	4ԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻԷ	5ԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻԷ
250,000 ՂՐՇ.	125,000 ՂՐՇ.	50,000 ՂՐՇ.	25,000 ՂՐՇ.

ԻՔՐԱՄԻՅԷԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏ ՎԷ ՄԸԳՏԱՐԸ

1	Ատէտ	500,000	Ղուրուշ	Իքրամիյէ			
1	»	250,000	»	»			
1	»	125,000	»	»			
1	»	50,000	»	»			
1	»	25,000	»	»			
5	»	50,000	»	»	պէհէրի	10,000	ղուրուշ
50	»	50,000	»	»	»	1,000	»
100	»	50,000	»	»	»	500	»
1000	»	100,000	»	»	»	100	»
27500	»	550,000	»	»	»	20	»
28,660		1,750,000					

Քէշիտէ մուամէլէսի Զըրաաթ Պանգասը Մէճլիսի Իտարէսի հէյէթիյլէ մուհասէպէի վէ Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսիյլէ Տիվանը Մուհասէպաթտան վէ Օսմանլը Պանգասընտան Թային օլունան զէվաթ հուզուրընտա իճրա օլունուր, գազանըլան իքրամիյէլէր պիր կէօնտա Թէնզիլաթ իճրա իտիլմէքսիզին՝ Թէմամը Թէտիյէ էտիլէճէքտիր վէ մէզքիւր 20 ղուրուշ իքրամիյէյի Թէէտիյէ օլունաճաղը կիպի քէշիտէ էտիլէճէք Նումէրօլար էրթէսի կիւնիւ կազէթալարլա իլան իտիլէճէքտիր։

Պիլէթլէր՝ Տէրսաատէթտէ Զըրաաթ Պանգասը իտարէի մէրքէզիյէսիյլէ Քէօբրիւլէրի բիւնգօ չիւքէսինտէ վէ պիլ ումում սարաֆլարտա վէ Թաշրատա Զըրաաթ Պանգասը չիւպէ վէ սանտըգլարը իլէ Օսմանլը Պանգասը չիւպէլէրինտէ ֆիւրուխթ օլունուր. Թամ իթիպարըյլա 25 ատէտ պիլէթ ալան քիմսէյէ 100տէ պէշ իքրամ իտիլիր, վէ Թաշրատա քէչիտէտէն պիր կիւն էվվէլինէ գատար իյատէ օլունան պիլէթլէր իսթիրտատ օլունաճագ պէտէլի կէրի վէրիլիր։

ԹԱՄ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ
1 ԱՏԷՏ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ

ՆԸՍՖ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ
ՆԱՐԸՄ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ

ԻՒՆԻՕՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ 1828—1829

1828 L'UNION DE PARIS

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ 1828—1829

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Դրամագլուխ և պահեստ	329	միլիոն ֆրանք	
1905ին գանձուած ապահովագին	39	»	»
Մինչեւ 1905ի վերջը հատուցուած վնասք	460	»	»

Ինչպէս այս թուանշաններէն կ’երեւի, Ընկերութեան դրամագլուխն ու պահեստի գումարն է 329 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ որն որ հսկայ երաշխաւորութիւն մը կ’ընծայէ ԻՒՆԻՕՆի ապահովագրելոց։

Արեւելքի համար մասնաւոր զեղչեալ սակացոյց. Նպաստաւոր պայմաններ, անհամեմատ կերպով աւելի ԴԻՒՐԱՒՆՑ քան ուրիշ ո՛ և է ընկերութեան պայմանները։

Ընկերութեան Դրամատունն է՝ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ
Թուրքիոյ և Արեւելքի Ընդհ. Տնօրէնութիւն
Ընդհ. Տնօրէն — ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԵՐԼԵԱՆ
Պետ — ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ
Սթամպուլ, Սուլթան Համամ, Քէթըրճը Օղլու Խանը
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ՍԱՏԱԳԱԹ
ՀԱԶԸՐ ԷԼ ՎԻՍԷ ՄԱԳԱԶԱՍԸ

Չարշուի Քէպիրտէ պօսրում խանը եէրունճէսէ, նումէրօ 30

Էն ա՛լա քումաշլարտան թ’մամ օլունուպ մագազամըզտա ֆիրուխթ օլունան բամպուլտա վէ հազըր էլպիսէլէր մէքթէպ վէ զէրաֆէթի ճիհէթլէ բաղլըթը ումումիյէյէ մազհար օլմուշտըր։ Ինչպէ մագազատա հէր նէվ սօն մօտա էրքէք վէ չօճուգ էլպիսէլէրի մէվճուտ օլտուղու Թէչրիֆէ բաղըթ պուլունաճագ զէվաթը քիրամըն մէմնուն գալաճագլարը Թէէմին օլունուր։ ՖԻԱԹ ՄԱՔԹՈՒ. միւշթէրիլէր իչիւն մագազամըզըն տիկէր մագազալարտան Թէֆէրրիւզը իչիւն (30) նումէրօսընտա վէ ՍԱՏԱԳԱԹ նամընտա օլտուղու իւլէմէլէրի Թէվսի օլընուր։

ԲՕԼԻԽՐՕՆ ՔԱՐԻՆԱՏԱՔԷՍ
21—50 ՎԷ ԷՎԼԱՏԸ

ԱՔՕՍԹՕԼԻՔ ԻՆՍԹԻԹԻՒԹ, ԳՕՆԻԱ
(ՃԷՆԱՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ)

Վարժարանիս յառաջիկայ տարեշրջանը կ’սկսի 11/24ին, Հաստատութիւնս կէտ նպատակի ունենալով Բարձր և միանգամայն Գործնական կրթութիւն մը տալ աշակերտներուն՝ կ’աւանդէ Օսմ., Հայ., Անգլ., Ֆրանս., և Գաւնորէն (Յոյներու համար) լեզուները, ինչպէս նաեւ բնական, բնագիտական, փիլիսոփայական, ուսողական, վաճառականական, եւն. գիտութիւնները։ Մեծ խնամք կը տանի աշակերտներու ֆիզիքական առողջութեան և բարոյական մաքրութեան։ Գիշերօթիկներու գինը. տարեկան 10 օսմ. ոսկի։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Տնօրէն Տքթ. Ա. Ց. Հայկազեան 10—3

ՏՕՔԹ. ԼԵՈՆ Լ. ՊՕՌՎՕՍՔԻ

Այս անգամ հաստատուած է Մագրիգիւղ, Ծէվիզլիք։ Հիւանդ կ’ընդունի ամէն օր իր բնակարանը, առաւօտէն մինչեւ երեկոյ։ Շաբաթ օրերը ձրի։ 13—30

HUILE de HOGG

ՀՕԿԻ ՄՕՐԻԻ ՁԿԱՆ ԹԱՐՄ ԻՒՂ

Հանրածանօթ են այն առողջապահիկ արդիւնքները զորս վաստակած, անարիւն կամ կարծրիւ հիւանդութիւն ունեցող անձերը կ’առանան Թարմ մորիի լեարդէն հանուած իւղը գործածելով։ Այսու հանդերձ, կարեւոր արդիւնքներ ձեռք ձգելու համար, անհրաժեշտ է որ այս իւղն ըլլայ անարատ և ընտիր։ Աւելորդ է ըսել որ պէտք է զգուշանալ կեղծ կամ ապարէն իւղերէ, որոնց փոխանակ զօրացուցիչ արդիւնքներ տալու, առողջութիւնը խանգարելու միայն կը ծառայեն։ Հօկի իւղը ամէն երաշխաւորութիւն կ’ընծայէ անարատութեան և ազդուութեան, որոնք անհրաժեշտ են հիւանդներուն։ Իր անժխտելի գերազանցութիւնը աւելի քան 50 տարիէ ի վեր հանչցուած է ամբողջ աշխարհի բժիշկներուն կողմէ և վաւերացուած է բոլոր արուեստահանդէսներէն։ Հօկի իւղը եատկիւնաձեւ չիշերով միայն կը ծախուի։ Արտաքին պահարանին վրայ պահանջեցէք գործարանատէրերու միութեան երաշխաւորութեան դրոշմը։

Ձկան իւղ չկրցող տղաներուն կը յանձնարարուի ՀՕԿԻ ԷՄԻՒԼՍԻՕՆը որ ձկան իւղին աղդեցութիւնը ունի։ Կեդրոնատեղի Կ. Պոլիս Ֆէռւաֆեան խան 23—25 Թիւ. Ե. Մաննի վաճառատունը։ 44—50

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԵԼԻ ՀԱՇՈՒԱՊԱՀ ՄԸ

Երիտասարդ մը որ քաջ գիտէ հայ., ֆրնկ. գաղ. և գերմաներէն լեզուները և մասնագէտ տոմարակալ է, կը փափաքի պաշտօն ստանձնել դիւրամատչելի ամսականով մը։ Պատաստ է և աշխատասէր ու պարկեշտ։ Դիմել խմբագրատուն։ 12—4

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Թ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ